

Najaarsrapportage 2025

Inhoudsopgave

Najaarsrapportage 2025.....	1
Inhoudsopgave	2
Inleiding.....	3
Totaaloverzicht O&O posten	5
Totaaloverzicht bijsturingsvoorstellen.....	7
Totaaloverzicht investeringen O&O	8
Totaaloverzicht investering bijsturingsvoorstellen	8
Programma's	9
Successen	10
Totaaloverzicht mutaties najaarsrapportage per thema	21
Sociale Leefomgeving	22
Successen	23
Wat hebben we gedaan in 2025	24
Wat mag het kosten.....	29
Economische Leefomgeving	37
Successen	38
Wat hebben we gedaan in 2025	39
Wat mag het kosten.....	42
Investeringen.....	45
Fysieke Leefomgeving	46
Successen	47
Wat hebben we gedaan in 2025	48
Wat mag het kosten.....	52
Investeringen.....	57
Mensen Middelen en Bestuur.....	59
Successen	60
Wat hebben we gedaan in 2025	61
Wat mag het kosten.....	65
Investeringen.....	68
Algemene dekkingsmiddelen	70
Wat mag het kosten.....	71
Overhead	74
Wat mag het kosten.....	75
Investeringen.....	78
VPB	79
Wat mag het kosten.....	80

Inleiding

Hierbij ontvangt u de Najaarsrapportage 2025 van de gemeente Heerenveen. Via deze rapportage kunt u kennisnemen van de voortgang van de doelen en de prognose van de financiën. Daarnaast worden budgetwijzigingen voorgesteld.

Naast de gerealiseerde successen in de eerste acht maanden van 2025 wordt over de opgenomen doelen uit de Themabegroting 2025 de voortgang aangegeven middels een 'stoplichtenmodel'.

Verklaring stoplichten

- Activiteit loopt volgens planning
- Activiteit loopt niet volgens planning
- Activiteit kan niet worden uitgevoerd
- Activiteit is nog niet opgestart

We geven alleen bij afwijkingen een toelichting. Daarom is de laatste cel in de rij achter een groen 'bolletje' leeg. Bij de jaarrekening zal hier wel een toelichting worden opgenomen.

De opbouw van de hoofdstukken is als volgt:

Programma's:

- Successen
- Wat hebben we gedaan in 2025

De financiële middelen die samenhangen met de programma's zijn opgenomen in de thema's. Onder programma's vindt u een overzicht met de verdeling van de programma's over de thema's.

Thema's:

- Successen
- Wat hebben we gedaan in 2025
- Wat mag het kosten inclusief mutaties investeringen

De financiële mutaties in de budgetten en de investering in deze Najaarsrapportage zijn te verdelen in:

- Raadsbesluiten
- Collegebesluiten
- O&O mutaties (Onontkoombaar & Onvermijdbaar)
- Bijsturingsvoorstellen

Voor de eerste twee categorieën geldt dat de besluitvorming al heeft plaatsgevonden. Deze besluiten hoeven alleen nog financieel te worden verwerkt en dat gebeurt via deze najaarsrapportage. De O&O-mutaties worden gekenmerkt als onvermijdelijk en onontkoombaar en vereisen daarom geen beleidsmatige afweging en worden niet ter instemming voorgelegd. Bij de bijsturingsvoorstellen is er nog ruimte voor keuze: deze

kunnen wel of niet worden opgenomen in de begroting. Daarvoor wordt dan ook expliciet instemming gevraagd.

Ontwikkelingen sociaal domein sinds de Voorjaarsrapportage 2025

In de Voorjaarsrapportage 2025 is ingegaan op actuele ontwikkelingen binnen het sociale domein. Destijds bestond nog onzekerheid over de financiële gevolgen in het kader van Wmo, Jeugd, Participatie en Leerlingenvervoer, waardoor eventuele afwijkingen niet zijn verwerkt. Inmiddels is er voldoende duidelijkheid en zijn de afwijkingen opgenomen in deze Najaarsrapportage. De toelichtingen vindt u bij de betreffende thema's.

Financiële samenvatting

In deze Najaarsrapportage zijn voor de O&O mutaties en bijstellingsvoorstellen totaaloverzichten opgenomen. In het totaaloverzicht "financiële mutaties najaarsrapportage per thema" vindt u een totaaloverzicht van het verloop van het begrotingssaldo en de voorstellen en mutaties per thema. Direct na deze inleiding vindt u de overzichten van alle Onontkoombaar & Onvermijdbaar mutaties en de bijstellingsvoorstellen. Toelichting van de voorstellen en mutaties > € 50.000 zijn opgenomen bij de betreffende thema's.

Samengevat:

Als gevolg van de voorstellen en mutaties in deze Najaarsrapportage stijgt het verwachte resultaat met € 1 miljoen. Daarmee komt het totaal verwachte resultaat voor 2025 uit op € 2,4 miljoen positief.

Actualisatie Kapitaallasten NJR 2025

De toelichting op de kapitaallasten in totaal is hier opgenomen. In alle thema's zijn voor- en nadelen vermeld op de kapitaallasten. De toelichting hierop is als volgt:

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2024 zijn ontwikkelingen rondom de investeringen inzichtelijk gemaakt, tevens is de planning rondom de investeringen geactualiseerd. De afschrijvingslasten op investering gaan pas lopen in het jaar na het gereedkomen van de investering. Naar nu is gebleken zijn niet alle investeringen die gepland stonden afgerond in 2024, hierdoor zijn deze afschrijvingen aangepast. Dit heeft een positief effect op de geraamde kapitaallasten. Het betreft wel een verschuiving, want deze lasten komen later wel weer terug. In de Themabegroting 2026 is de actualisatie ook verwerkt.

Een ander effect op de kapitaallasten is de hoogte van de rente. Het rentepercentage (omslagpercentage) is verlaagd, waardoor ook de rentelast is verlaagd. Per saldo heeft dit een effect van € 1.473.000 positief.

De mutatie op de kapitaallasten komt op verschillende taakvelden terug en zal daar niet specifiek worden toegelicht. De mutatie in de kapitaallasten voor onderwijshuisvesting lichten wij toe bij thema Economische leefomgeving taakveld 4.2

Totaaloverzicht O&O posten

Bedragen x € 1.000

Taak veld	Omschrijving mutatie	2025	
		Lasten	Baten
1.1	Bijdrage Veiligheidsregio		75
1.2	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	-6	
2.3	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	3	
3.3	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025		
3.4	Hogere opbrengsten toeristenbelasting		128
5.2	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	33	
5.2	Sportstad Thialf advieskosten	-30	
5.2	SPUK MEOZ	-118	118
5.3	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	7	
5.3	Posthuis	-376	376
5.3	Taakstelling cultuur	-200	
5.3	Verdeling lagere personeelslasten	11	
5.7	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	14	
6.1	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025		
6.60	WMO	53	
6.711	WMO	506	-75
6.712	WMO	1.231	
6.713	WMO	405	
6.751	Specialistische Jeugdhulp	-534	
6.752	Specialistische Jeugdhulp	-1.284	
6.753	Specialistische Jeugdhulp	100	
6.761	Specialistische Jeugdhulp	-1.200	
6.762	Specialistische Jeugdhulp	-762	
6.763	Specialistische Jeugdhulp	100	
6.791	WMO	150	
6.811	WMO	110	345
6.812	WMO	-25	
6.821	Specialistische Jeugdhulp	-20	
8.1	Centrum Heerenveen verkoop grond HCO		115
8.1	Ontwikkeling centrumvisie Akkrum	-38	
Sociale Leefomgeving		-1.870	1.082
3.1	Duurzaamheid circulaire economie	20	
4.2	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	689	
4.2	Onderwijshuisvesting corr desinvesteringen	324	
4.3	Leerlingenvervoer	-350	
6.3	BUIG 2025	-1.146	
6.3	SPUK B2 Toeslagenaffaire	-70	110
6.4	WSW	-525	
Economische Leefomgeving		-1.058	110
2.1	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	832	
2.1	Vergoeding sleuven		50
2.2	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	-10	
2.3	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	-2	
2.4	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	102	

3.2	Grondexploitaties werken		369
3.3	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025		
5.7	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	38	
6.3	Actualisatie Afval	70	
7.2	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	64	
7.3	Actualisatie Afval	49	87
7.3	Actualisatie Afval		
7.3	Actualisatie Afval		
7.3	Actualisatie Afval		
7.4	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025		
7.4	Bijdrage FUMO	30	
7.4	Bodemtaken	-27	
7.5	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025		
8.1	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	-7	
8.1	Stelpost Veenweideprogramma	35	
8.2	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	-1	
8.2	Grondexploitaties wonen	-630	33
Fysieke Leefomgeving		543	539

0.1	Extra vergoeding raadsleden	-40	
0.1	Verdeling lagere personeelslasten	33	
0.2	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	-3	
0.2	Burgerzaken reisdocumenten	-50	60
0.3	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	32	
0.3	Schoonmaakkosten	-48	
0.5	Actualisatie Afval		30
0.5	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	-568	
0.5	Actualisatie Treasury 2025	299	283
0.5	Grondexploitaties werken	3	
0.5	Grondexploitaties wonen	-44	
Mensen Middelen en Bestuur		-386	373

0.61	Hogere opbr. OZB eigenaren woningen		286
0.62	Hogere opbr. OZB eigenaren niet woningen		150
0.62	Hogere opbr. OZB gebruikers niet woningen		160
0.63	Parkeerinkomsten		-250
0.64	Precario openbare ruimte		75
0.7	Meicirculaire 2025		1.870
0.7	Ophoging GGU VNG	-49	
0.8	Meicirculaire 2025	-332	
Algemene Dekkingsmiddelen		-381	2.291

0.4	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	253	
0.4	Dekking kosten organisatieontwikkeling	-872	
0.4	Lagere indexering personeelslasten	800	
0.4	Publieke dienstverlening veiligheidsplan	-52	
0.4	Ronde HR21 voor teammanagers	-51	
0.4	Schoonmaakkosten	-47	
0.4	Verdeling lagere personeelslasten	-44	
Overhead		-13	

0.9	Grondexploitatie werken	-94	
0.9	Grondexploitatie wonen	36	
VPB		-58	
Totaal reserve mutaties O&O		154	606
Totaal O&O mutaties		-3.069	5.001

Totaaloverzicht bijsturingvoorstellen

Bedragen x € 1.000

		2025	
Taak veld	Omschrijving mutatie	Lasten	Baten
5.7	Uitvoering waterrecreatie	32	
Sociale Leefomgeving		32	
2.1	Wegenlegger	-150	
7.4	Nota Bodembeheer	-50	
7.4	Operatie tankslag	-100	
8.2	Digitaal Parkeerverwijssysteem	10	-10
Fysieke Leefomgeving		-290	-10
0.3	Bijdrage verduurzaming Binnenweg 3c	-65	35
Mensen Middelen en Bestuur		-65	35
0.4	Advieskosten verplichtingen administratie	-100	
0.4	Frictie plaatsing medewerker	-10	
Overhead		-110	
Totaal reserve mutaties bijsturingvoorstellen		-560	10
Totaal bijsturingvoorstellen		-993	35

Totaaloverzicht investeringen O&O

Bedragen x € 1.000
2025

Taakveld Omschrijving mutatie		Lasten	Baten
A123	Dumava subsidies		1.452
Economische Leefomgeving			1.452
A124	Uitbreiding Riolering grexen	-204	
Fysieke Leefomgeving		-204	
A124	Uitbreiding parkeren Molenplein	196	
THEMA 24		196	
Totaal O&O investeringsmutaties		-8	1.452

Totaaloverzicht investering bijsturingvoorstellen

Bedragen x € 1.000
2025

Taakveld	Omschrijving mutatie	Lasten	Baten
A112	Vorbereidingskrediet J.B. Kanschool	-277	
A124	HBB- Verbeteringen A32	790	
A124	Herinrichting President Kennedylaan	-150	
Fysieke Leefomgeving		363	
A123	Digitaal Parkeerverwijssystem	10	
A126	Digitaal Parkeerverwijssystem	-100	
A126	Uitvoering waterrecreatie	-32	
A129	Aanpassing raadszaal	-145	
A129	Airco gemeentehuis	-75	
Mensen Middelen en Bestuur		-342	
A123	Aanpassingen kantoortuin gemeentehuis	-110	
Overhead		-110	
Totaal bijsturing investeringsmutaties		-89	

Programma's

Tabel verdeling programma/thema

Sociale Leefomgeving	Gezond welzijn vernieuwen (Zorgtransitie) Meedoen aan de samenleving (Sociale transitie) Een thuis voor iedereen (Woontransitie) Dienstverlenende overheid Cultuur
Economische leefomgeving	Energie van morgen (Energietransitie) Toonaangevend in de circulaire samenleving (Circulaire transitie) Dienstverlenende overheid Bestaanszekerheid
Fysieke Leefomgeving	Een thuis voor iedereen (Woontransitie) Landschap in balans Energie van morgen (Energietransitie) Toonaangevend in de circulaire samenleving (Circulaire transitie) Dienstverlenende overheid
Mensen, middelen en bestuur	Dienstverlenende overheid

Successen

Gezond Welzijn Vernieuwen

Transformatieplan Mentale Gezondheid vastgesteld in alle Friese colleges: gezamenlijke investering in veerkracht en toekomstbestendige zorg

Midden 2025 hebben alle Friese colleges met succes het Transformatieplan Mentale Gezondheid en Veerkracht ingediend. Dit plan is een belangrijke mijlpaal binnen het Friese regioplan FrIZA en markeert een gezamenlijke stap richting toekomstbestendige mentale gezondheidszorg. Door in te zetten op preventie, wijkgerichte ondersteuning en domeinoverstijgende samenwerking, beoogt het plan de mentale veerkracht van inwoners te versterken en de druk op de zorg te verlagen. Met de indiening is een aanvraag gedaan voor €42,5 miljoen aan transformatiegelden, waarvan circa €20 miljoen voor gemeenten, waarmee de uitvoering van het plan mogelijk wordt gemaakt.

Meedoen aan de Samenleving

Lokale Educatieve Jeugd Agenda (LEJA)

De schoolbesturen, bestuurders van maatschappelijke organisaties zoals GGD Fryslân, Caleidoscoop, kinderopvang en bibliotheek hebben samen met de gemeente Heerenveen de nieuwe LEJA-beleidsagenda 2025-2030 vastgesteld. Het bestuurlijk overleg voor de Lokale Educatieve Jeugd Agenda (LEJA) heeft hiermee een mooie basis gelegd voor (integrale) samenwerking rond opvoeden en opgroeien van jeugdigen vanaf 2 jaar. In de agenda zijn speerpunten opgenomen als kansengelijkheid, het jonge kind en samenwerking onderwijs/opvang en jeugdhulp. Daarnaast zijn drie fundamenteën benoemd die belangrijk zijn om uit te werken: doorgaande lijnen versterken, preventie en sociale basis. Het document is door betrokken partijen op 27 mei tijdens een feestelijke bijeenkomst met een inleiding over samenwerken (op in skûtsje) ondertekend.

Energie voor Morgen

Succes: Witgoedwissel

De regeling Witgoedwissel is per 30 juni 2025 beëindigd. Sinds de start heeft de gemeente meer dan 1.000 aanvragen ontvangen, waarvan circa 800 zijn toegekend. Het totaal beschikbare subsidiebedrag van € 550.000 is bijna volledig benut, wat de grote behoefte en effectiviteit van de regeling heeft onderstreept. De regeling heeft naast de directe energiebesparing ook tot een intensiever contact met inwoners geleid. De gemeentelijke energiecoach is bij meerdere huishoudens achter de voordeur geweest, wat de mogelijkheid biedt om ook andere energiebesparende maatregelen, zoals het Nationaal Isolatieprogramma, onder de aandacht te brengen.

Dienstverlenende overheid

Verbeteren meldingen openbare ruimte

Eind mei is het verbetertraject voor meldingen in de openbare ruimte succesvol afgerond. Inwoners merken direct de voordelen: betere begeleiding via de website en Fixi-app, en binnen vijf werkdagen een reactie op hun melding. Hierdoor weten zij sneller waar ze aan toe zijn. Dankzij slimme verbeteringen komen meldingen direct bij het juiste team terecht, is de werkdruk verlaagd en zijn herhaalverkeer en klachten afgenomen. De communicatie en afstemming tussen gemeenteteams verloopt soepeler, wat bijdraagt aan een betere dienstverlening voor inwoners.

Gezond welzijn vernieuwen (zorgtransitie)

Doelen

- Minder inzet van professionals door de juiste zorg op de juiste plek te organiseren;
- Sterkere ketensamenwerking in het voorliggend veld voor alle doelgroepen;
- Toekomstbestendig en beheersbaar stelsel om zorg te kunnen blijven bieden aan wie dit echt nodig heeft;
- Een gezondere fysieke en sociale leefomgeving.

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

· De voorgenomen programmakoers van 2024 zetten we voort in 2025;

· We werken volgens het principe dat iedere inspanning bijdraagt aan ten minste één doel en één of meerdere maatschappelijke effecten van het programma;

· We nemen begin 2025 ons subsidiebeleid voor het sociaal domein onder de loep en gaan werken op basis van een afwegingskader. Binnen dit afwegingskader zijn de programmadoelen (zorg- / en sociale transitie) leidend. De te verstrekken subsidies dragen bij aan de programmadoelen en hebben een positieve invloed op de te behalen maatschappelijke effecten;

· We maken begin 2025 een analyse van inzet en uitgaven van lopende (voorliggende) activiteiten voor meer samenhang en om een efficiëncyslag te realiseren;

· We faciliteren ondersteuning in de wijken en dorpen. We doen dit meer met elkaar en minder als individu;

· We werken per 1 januari 2025 samen met onze preventie- en sportpartners een herziene opdracht uit die aansluit bij de programmadoelen. Daarnaast maken we (nieuwe) afspraken over de wijze van aansturing en zetten we in op een beperkt aantal partnerschappen;

· We creëren koppelkansen binnen verschillende projecten zoals de woonzorgvisie, SPUK/GALA (Specifieke Uitkering/Gezond & Actief Leven Akkoord), bestaande uitvoeringsprogramma's, de visie op sport en bewegen, het integraal zorgakkoord (IZA) en de vergroening van schoolpleinen. En waar mogelijk nog breder in de organisatie op onderwerpen als omgevingsvisie en leefomgeving;

· We zetten blijvend in op externe financieringsvormen en subsidies om de programmadoelen te bereiken;

· We werken begin 2025 diverse scenario's uit als het gaat om nieuwe inkoop Wmo om de taakstelling vanaf 2026 te realiseren.

Voortgang

	
---	--

Meedoen aan de samenleving (sociale transitie)

Doelen

- Versterken onderlinge verbondenheid, vertrouwen en veiligheid samenleving;
- Professionals, ouders en andere inwoners vormen een sterk netwerk rondom de Heerenveense jeugd;
- Dit netwerk creëert een omgeving waarin elk kind zich naar vermogen kan ontwikkelen (brede ontwikkeling);
- Meer kinderen groeien tot zelfredzame (jong)volwassenen;
- Veerkrachtiger jeugd en meer gezinnen in balans;
- Kinderen groeien veilig op;
- Meer bestaanszekerheid onder gezinnen.

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

Om dit te bereiken, gaan we aan de slag met een programmaplan. Dit komt voort uit de visie die in december 2024 ter besluitvorming wordt voorgelegd aan de raad. We kunnen niet om de kosten voor specialistische jeugdhulp heen. Deze kosten lopen op en we hebben als gemeente slechts beperkte invloed om ze te beheersen. Maar we kijken met het programma verder dan alleen het jeugdhulpbudget. We willen een beweging inzetten. Om dit te bewerkstelligen, moeten we investeren in positief opgroeien, een sterke basis en degelijke preventie, integraal werken dichtbij het kind en het gezin, en intensieve hulp met duurzame effecten. De versterking van onze basisvoorzieningen en het zorgen voor vrij toegankelijke hulp en tijdige, gerichte preventie zijn enkele voorbeelden van de mogelijkheden. Hiervoor is ook een financiële beweging nodig. We moeten nú durven investeren om op de lange termijn deze doelstellingen te bereiken. In het programmaplan dat we verder uitwerken na het vaststellen van de visie, wordt duidelijker hoe we op deze factoren kunnen inzetten. Het realiseren van deze ambities vraagt om financiële middelen en duurzaam investeren. Naast het ontwikkelen van een visie en programmaplan zetten we ondertussen al stappen voorwaarts die aansluiten bij de startnotitie, zoals vastgesteld door de raad op 27 juni 2024. Zo zijn we voor de duur van twee jaar gestart met een pilot Buurtgezinnen. Daarnaast is er een projectleider Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) aangetrokken om in 2024 en in de loop van 2025 na te gaan hoe we OKO kunnen vormgeven in de gemeente Heerenveen.

Voortgang

	
---	--

Toonaangevend in de circulaire samenleving (circulaire transitie)

Doelen

- Inwoners produceren geen afval meer, door hergebruik en deelinitiatieven;
- Bedrijven ondernemen circulair met nieuwe circulaire verdienmodellen en werken samen in de keten om kringlopen te sluiten;
- We creëren een innovatief ecosysteem waarin vernieuwende concepten worden ontwikkeld die wereldwijd oplossingen bieden voor de circulaire transitie;
- De gemeentelijke organisatie is zelf toonaangevend in circulariteit via inkoop en beleid.

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

Bedrijven ondernemen circulair, met nieuwe circulaire verdienmodellen, en werken samen in de keten om kringlopen te sluiten.

- We organiseren tweemaal per jaar, samen met onze partner Samen Circulair, een bijeenkomst om ondernemers te motiveren en inspireren;
- We organiseren tweemaal per jaar, samen met een kennisinstelling, een bijeenkomst rondom circulaire business- en verdienmodellen;
- Door middel van minimaal dertig bedrijfsbezoeken maken we ondernemers bewust van het belang van de circulaire economie. De uitkomst van deze gesprekken geven ons beeld van wat er onder ondernemers leeft en waar ze tegenaan lopen;
- We helpen ondernemers bij het vinden van de juiste partners om hun circulaire doelstellingen te realiseren;
- We onderzoeken de mogelijkheid van een centraal loket waar ondernemers terecht kunnen met hun vragen rondom circulair ondernemen. Dit doen we samen met Samen Circulair;
- De gemeente werkt sterk samen in het (Europese) circulaire netwerk. We verkennen actief Europese fondsen en samenwerkingen voor innovaties.

Voortgang

We creëren een innovatief ecosysteem waarin vernieuwende concepten worden ontwikkeld die wereldwijd oplossingen bieden voor de circulaire transitie.

- Met een gebiedsgerichte aanpak ontwikkelen we samen met bedrijven en kennisinstellingen een ecosysteem rondom de circulaire economie en aanverwante thema's. Dit is de basis voor Circular Valley;
- Het MKB in de gemeente is de aanjager van (circulaire) innovaties. We willen minimaal tweemaal als 'launching customer' van nieuwe innovaties optreden;
- We ontwikkelen Klaverblad Noordoost (KNO) circulair;
- We maken een overzicht van de activiteiten die rondom bedrijven spelen en monitoren dit actief. Goede voorbeelden delen we om andere bedrijven te inspireren.

Voortgang

De gemeentelijke organisatie is zelf toonaangevend qua circulariteit als het gaat om inkoop en beleid.

- We werken onze ambities op het gebied van circulair bouwen in 2025 uit in één pilotproject in gebiedsontwikkeling;
- Bij de schoolprojecten die we in 2025 uitvoeren, wegen we de architect, installateur en aannemer ook op circulariteit. Bij de schoolprojecten zetten we in op biobased materiaalgebruik en demontabel bouwen, en nemen we de financiële restwaarde mee;
- Begin 2025 werken we aan circulaire routekaarten die onder andere input leveren voor een circulair bouwbeleid. Dit beleid wordt in 2025 vastgesteld.

Voortgang

	Alle projecten lopen volgens planning. Het pilotproject gebiedsontwikkeling is gekoppeld aan de ontwikkeling van de Noordplot. In de prioritering zoals vastgelegd in de Gebiedsvisie A32 start de planontwikkeling van dit gebied in 2026. Naar verwachting kan de bouw van de appartementen starten vanaf 2029.
---	---

De gemeentelijke organisatie is zelf toonaangevend qua circulariteit als het gaat om inkoop en beleid.

- In 2025 kopen we als gemeente 25% circulair in;
- We ontwikkelen in 2025 een circulaire checklist voor de inkoop van diensten en middelen onder de € 40.000. Deze checklist moet zijn doorlopen voordat een afdelingshoofd of teamleider de opdracht ondertekent;
- We vernieuwen het inkoopbeleid (2025 gereed). In het inkoopbeleid nemen we, op basis van opgestelde circulaire routekaarten, circulaire doelstellingen op.

Voortgang

	De circulaire checklist wordt vooralsnog niet opgesteld. Uit de routekaarten duurzaamheid komen andere prioriterende maatregelen naar voren waar de focus op gelegd wordt.
---	--

Inwoners produceren geen afval meer als gevolg van hergebruik en deelinitiatieven.

- Om de kennis van onze inwoners over huishoudelijk afval verder te verbeteren, organiseren we in 2025 een online afvalkennisquiz. Om zoveel mogelijk inwoners hieraan te laten deelnemen, verloten we onder de goede antwoorden enkele 'woest aantrekkelijke' prijzen;

Als eind 2025 de 'Bofkontjesregeling' is afgelopen, of wanneer het subsidieplafond is bereikt, willen we de wegwerpluierberg verkleinen met zindelijkheidstraining.

Voortgang

	
---	--

Een thuis voor iedereen (woontransitie)

Doelen

- Een beter betaalbaar, groter en gevarieerder aanbod van verschillende woonvormen en woonomgevingen;
- Woningzoekenden van het hier en nu, de toekomst en van elders vinden sneller een passende woning;
- Een toekomstbestendiger, inclusiever en duurzamer, woningaanbod passend bij ontwikkelingen (waaronder Lelylijn, AZC, energiecongestie, klimaatverandering en ambulantisering);
- Versterken van sociale cohesie, woonplezier en leefbaarheid - in vitale en gemêleerde kernen en wijken.

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

· We maken jaarschijf afspraken voor 2025 en voeren deze uit, als uitwerking van de meerjarige prestatieafspraken die in 2024 met de woningcorporaties (Accolade, Elkien en WoonFriesland) en huurdersverenigingen zijn gemaakt;

· We volgen en monitoren de inspanningen en hun effecten voor het thema en het programma 'een thuis voor iedereen', met behulp van de woonmonitor die in 2024 is gemaakt. Ook breiden we de woonmonitor uit met nieuwe onderwerpen;

· We werken integraal samen aan woonzorgthema's en vraagstukken, waaronder de Woonzorgvisie: vraagdruk en behoefte doelgroepen (onder andere arbeidsmigranten, spoedzoekers en statushouders), verwachte vaststelling in Q1 2025.

· Samen met partners, zoals de gemeenten in Zuidoost Fryslân, de provinsje Fryslân en Rijksoverheid, werken we samen aan de herijking van de regionale Woondeal

Voortgang

· We zetten de komende jaren in op het toevoegen van minimaal tweeduizend woningen in de periode 2023 - 2030. We doen dit op basis van de Woonvisie en Heerenveen Groeit.

Een aantal belangrijke projecten zijn:

- Heerenveen West: we doen een beroep op de eerder gemaakte afspraken in de bestuursovereenkomst tussen de gemeenten De Fryske Marren en Heerenveen en wensen over te gaan tot een - bij voorkeur gezamenlijke - gebiedsontwikkeling ten Westen van Heerenveen om daarmee onze woningopgave te realiseren.

We bereiden een ambtelijk en bestuurlijk proces voor om de gebiedsontwikkeling - bij voorkeur gezamenlijk - op te starten. We hopen in de eerste helft van het begrotingsjaar in beide gemeenten een gelijkluidend raadsvoorstel voor te kunnen leggen;

- A32-zone: we maken een ontwikkelstrategie voor deze locatie met een focus op wonen. Op basis hiervan brengen we de ontwikkellocaties op de markt via een tender. Met de geselecteerde marktpartij of partijen pakken we het verdere ontwikkel- en ontwerpproces op;
- Akkrum: na een haalbaarheidsonderzoek waarin we verschillende opties verkennen en diverse aspecten onderzoeken, verwachten we medio 2025 een stedenbouwkundig plan op te leveren. Dit plan dient als basis voor de verdere gebiedsontwikkeling in Akkrum.

Naast deze belangrijke projecten werken we ook aan tal van andere projecten in Heerenveen en in de andere dorpen. Hierbij treedt de gemeente zowel actief als faciliterend op.

Voortgang

	<ul style="list-style-type: none">• Heerenveen-West De ontwikkeling verloopt volgens planning. Het woonbehoefteonderzoek is afgerond. In september 2025 beoordeelt De Fryske Marren of aan de voorwaarden uit de bestuursovereenkomst is voldaan. Conform de planning is het doel om een raadsbesluit te nemen over de samenwerking voor de gebiedsontwikkeling in december 2025.• A32-zone De gebiedsvisie is vastgesteld en er is een samenwerkingsovereenkomst gesloten met ontwikkelaar Van Wijnen. De voorbereiding van de gebiedsontwikkeling is gestart en ligt op schema.• Akkrum De oplevering van het stedenbouwkundig plan wordt medio 2026 (in plaats van 2025) verwacht. Deze planning hangt samen met de wens om samen met lokale belangengroepen een participatietraject te doorlopen. Daarnaast heeft de beschikbaarheid van personeel invloed op de doorlooptijd van het plan.
---	---

Landschap in balans

Doelen

- Een klimaatbestendig(er) inrichting van de ruimte waarbij water en bodem sturend zijn;
- Vergroting van de biodiversiteit door hierop te sturen bij inrichting en beheer;
- De omgevingsvisie is de basis voor al ons ruimtelijk beleid en handelen;
- Ruimte voor (nieuwe) ontwikkelingen en stimuleren dat deze de kwaliteit van de directe leefomgeving actief versterken;
- De historie, identiteit en waarde(n) van onze leefomgeving zijn beter herkenbaar en ze inspireren en enthousiasmeren onze bewoners en bezoekers.

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

In 2024 hebben wij het beleidsplan Klimaatadaptatie aan de gemeenteraad voorgelegd. Ter informatie heeft u ook het uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie ontvangen, dat is opgesteld binnen de kaders van het beleidsplan. In dit uitvoeringsprogramma gaan we in op hoe we knelpunten in de bestaande omgeving kunnen oplossen en welke knelpunten we de komende jaren als eerste oppakken. Waarschijnlijk heeft u in 2024 (ter besluitvorming of ter informatie) het programma Groenstructuur ontvangen, waar biodiversiteit onderdeel van is. Dit beschrijft hoe we de biodiversiteit in Heerenveen, samen met inwoners, beschermen en vergroten en hoe we bewustwording en draagvlak creëren. De basis hiervoor is beschreven in de Notitie Biodiversiteit Heerenveen en de daarin gestelde doelen. Naast de maatregelen die in beide documenten staan beschreven, werken we in 2025 aan het borgen van klimaatadaptatie en biodiversiteit in onze gemeentelijke processen. Wanneer dit praktisch en budgettair mogelijk is, koppelen we maatregelen om Heerenveen klimaatadaptief en biodiverser te maken aan ruimtelijke ontwikkelingen en/of grootschalig onderhoud en renovatie.

Voortgang

	<p>In 2025 wordt er intern verder gewerkt aan het omgevingsprogramma groenblauwstructuur. Er is daarnaast extra capaciteit geworven. Vanaf 2026 is deze extra capaciteit aanwezig voor het opstellen van het omgevingsprogramma groenblauwstructuur met daarin ook de verdere uitwerking van de notitie biodiversiteit. Dit project is daarmee door gebrek aan capaciteit vertraagd ten opzichte van eerder aangegeven.</p> <p>Verder wordt er volgens planning gewerkt aan vele zaken voor het programma Landschap in Balans. Voor klimaatadaptatie en biodiversiteit wordt er gewerkt aan het doorvoeren van maatregelen bij (herstructurerings)projecten. Hiermee wordt in 2025 uitvoering gegeven aan het uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie. Daarnaast wordt er aandacht besteed aan bewustwording en educatie met o.a. subsidie groen(er) beloont, samenwerking natuureducatie de Naturij, het opleiden van wijkteams voor ecologisch beheer en diverse communicatie via 'Één voor één groener'.</p> <p>Samen met collega's van diverse afdelingen is er middels het traject 'duurzaam werken' gewerkt aan routekaarten om op termijn alle duurzaamheidsthema's energie, circulair, klimaatadaptatie en biodiversiteit te borgen in al onze processen.</p> <p>In 2025 is er gewerkt aan de contourenschets als voorbereiding op de omgevingsvisie.</p>
---	---

Energie van morgen (energietransitie)

Doelen

- Meer besparing en duurzame verwarming in de Gebouwde omgeving;
- Meer duurzaam opgewekte elektriciteit en toekomstbestendige energie-infrastructuur;
- Meer duurzame mobiliteit;
- Verduurzaming energiegebruik in de industrie.

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

Energie besparen: <ul style="list-style-type: none">• Afronding Witgoedwissel (2025);• Verder met het Nationaal Isolatie Programma (2025);• Uitvoering Energiefonds (2025). Wijkgericht besparen en aardgasvrij maken: <ul style="list-style-type: none">• Wijkuitvoeringsplan (WUP) Aldeboarn, Nes, De Greiden, Oudeschoot, Nieuweschoot (2025);• Onderzoek naar een publiek warmtebedrijf (eerste contouren gereed in 2025 op basis van start in 2024). Gebouwen verduurzamen: <ul style="list-style-type: none">• Gemeentelijk vastgoed, schoolgebouwen, maatschappelijk vastgoed / organisaties en bedrijven stimuleren (2025). Bedrijven ondersteunen bij energie besparen en verduurzamen: <ul style="list-style-type: none">• Aanpak netcongestie

Voortgang

	<p>Gemeente Heerenveen stelt zich ten doel om de CO2-uitstoot tegen 2030 aanzienlijk te verminderen om te voldoen aan de Europese klimaatwet. Dit betekent een reductie van 55% te realiseren ten opzichte van de uitstoot in 1990. Gemeente Heerenveen zal, om voor de gemeentelijke gebouwen voor 2030 deze doelstelling te halen, moeten investeren in maatregelen om de CO2-reductie te bereiken. De reductie van 55% in 2023 is een eerste mijlpaal naar 2050 om naar een situatie van een verlaging van 95% CO2 voor de gebouwen toe te werken. Door het verduurzamen van het vastgoed maken we de gebouwen toekomstbestendig en dragen we bij aan een duurzame samenleving.</p> <p>In 2025 wordt uitvoering gegeven aan het maken van een technisch advies per gebouw dat weergeeft welke financiële investering per gebouw nodig is. Er is gekozen voor een totaal van 7 gebouwen, die zorgen voor de meeste CO2 -uitstoot. Het afwijzen van het investeringsbudget in de P-nota 2025 is aanleiding geweest voor deze aanpak. Door per gebouw een technisch advies en financiële onderbouwing te maken, willen we de investeringsbedragen, alleen voor verduurzamingswerkzaamheden, nauwkeuriger in beeld brengen.</p>
--	--

<ul style="list-style-type: none">• Opwek zonne-energie stimuleren met minimaal 50% lokaal eigendom (heel 2025);• Verder samenwerken (in Fryslân en met netbeheerders) aan een toekomstbestendige energie-infrastructuur, onder andere met Buurt Realisatie Plannen voor laagspanningsnet, onderstations en 380kV (2025).
--

Voortgang

	
---	--

<ul style="list-style-type: none">• Duurzame mobiliteit stimuleren in relatie tot de energietransitie, bijvoorbeeld middels slim laden om netcongestie te verminderen en met laadpalen in de openbare ruimte (2025). Voor het verduurzamen van het energiegebruik in de industrie draagt de gemeente (EZ) in haar contacten voortdurend de boodschap van de energietransitie uit, ondersteunend aan de provincie (het bevoegd gezag).

Voortgang

	
---	--

Dienstverlenende overheid

Doelen

- We zijn meer gericht op de verwachtingen en de behoeften van inwoners en ondernemers, nu en in de toekomst. Zo is onze dienstverlening vraaggericht;
- We behandelen (complexe) vragen meer samenhangend en werken hiervoor procesgericht en over de grenzen van afdelingen heen;
- We pakken (eenvoudige) vragen waar het kan efficiënt en digitaal op;
- We richten participatieprocessen samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in, passend bij onze rol en de opgave.

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

In 2024 en 2025 vinden in het kader van het Programma Dienstverlening inspanningen plaats die vooral zijn gericht op het op orde krijgen van het gewenste basisniveau in de dienstverlening.

In het begrotingsjaar 2025 vinden de volgende inspanningen plaats:

- In het eerste kwartaal informeren we de raad over de resultaten in het programma tot nu toe en over de inspanningen die we gaan doen, waaronder de voorbereiding van de visie;
- We leggen in het najaar van 2025 een visie op dienstverlening voor aan uw raad voor 2026 en verder;
- In het kader van verbetering van de bereikbaarheid zetten we in op:
 - . Een verbetering van de kanaalsturing door het concreet maken van het concept 'klik, bel, kom' dit zorgt ervoor dat onze inwoners de gemeente kunnen bereiken op de manier die bij hen past.
 - . Een verbetering van de telefonische bereikbaarheid. Een onderdeel hiervan is nieuwe telefooncentrale. Dit zorgt ervoor dat onze inwoners ons gemakkelijk kunnen bereiken en sneller met de juiste persoon in contact komen. Om dit te realiseren, zijn duidelijke gedragsafspraken met medewerkers essentieel. Deze afspraken hebben betrekking op zaken zoals hoe medewerkers de telefoon opnemen, hoe zij inwoners te woord staan, en hoe snel en adequaat zij hen doorverwijzen naar de juiste afdeling. De telefooncentrale biedt daarnaast de mogelijkheid om processen en gedrag beter te monitoren en bij te sturen waar nodig;
 - . Een andere werkwijze van het klantcontact centrum (KCC), om de huidige bereikbaarheid te borgen. Gereed eind 2025.
- In het kader van de optimalisering dienstverlening zetten we in op:
 - . Het optimaliseren en standaardiseren van processen;
 - . Het digitaliseren van processen.

Het verbeteren van de processen is gericht op het bieden van snellere, transparantere en nauwkeurigere dienstverlening. Waar mogelijk wordt dit digitaal aangeboden, zodat inwoners op elk gewenst moment en vanaf elke locatie gebruik kunnen maken van de diensten.

- In het kader van het doorontwikkelen van de participatie zetten we in op:
 - . Het ontwikkelen van een beslisboom om te komen tot een bij de opgave passend proces. (1e helft 2025);
 - . Het ontwikkelen van een toolkit om de organisatie en inwoners beter te informeren en faciliteren bij participatieprocessen (eind 2025);
 - . Meer inzicht in participatieprocessen voor inwonenden (eind 2025).
- Tenslotte zetten we in op eigenaarschap en vaardigheden van medewerkers om samen te werken aan gezamenlijke doelen en resultaten. Dit is een continu proces. Hiertoe zetten we in op:
 - . Spelregels, gedrag en vaardigheden;
 - . Een nieuw houvast om te kunnen werken vanuit de bedoeling in het sociaal en fysiek domein.

Voortgang

	
---	--

Totaaloverzicht mutaties najaarsrapportage per thema

Bedragen x € 1.000

Thema	Primitieve begroting	Raadsbesluiten en budget overhevelingen	Effect najaars rapportage	Begroting 2025 na najaars rapportage
Sociale Leefomgeving	-72.916	-4.490	-1.835	-79.241
Economische Leefomgeving	-49.517	-13.090	-1.058	-63.665
Fysieke Leefomgeving	-66.678	-6.434	255	-72.857
Mensen Middelen en Bestuur	-7.867	-2	-451	-8.321
Algemene Dekkingsmiddelen	-1.368	-101	-381	-1.850
Overhead	-27.978	-6.091	-124	-34.193
VPB	-266	-	-59	-325
Onvoorzien	-1	-	-	-1
Totaal lasten	-226.591	-30.208	-3.653	-260.452
Sociale Leefomgeving	2.856	2.563	1.082	6.500
Economische Leefomgeving	22.699	13.308	110	36.117
Fysieke Leefomgeving	42.484	-1.232	529	41.781
Mensen Middelen en Bestuur	2.941	227	409	3.576
Algemene Dekkingsmiddelen	150.171	679	2.291	153.141
Overhead	161	-17	-	144
VPB	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-
Totaal baten	221.311	15.527	4.420	241.259
Toevoeging reserve	-1.900	-3.902	-406	-6.208
Onttrekking reserve	8.411	18.732	617	27.760
Totaal geraamde saldo	1.231	149	978	2.358

Sociale Leefomgeving

Successen

Regionale Woonzorgvisie Zuidoost Fryslân vastgesteld: gezamenlijke koers voor wonen, zorg en welzijn

Voor de zomervakantie 2025 hebben de gemeenteraden van Heerenveen, Ooststellingwerf, Weststellingwerf, Opsterland en Smallingerland gezamenlijk de Regionale Woonzorgvisie Zuidoost Fryslân vastgesteld. Deze visie biedt een gezamenlijk antwoord op de groeiende uitdagingen voor aandachtsgroepen zoals ouderen rondom wonen, zorg en welzijn. Speerpunten zijn onder andere het stimuleren van sterke gemeenschappen, het realiseren van passende woningen en het organiseren van zorg dichtbij huis. De visie vormt de basis voor concrete uitvoeringsprogramma's die de komende periode per gemeente en regionaal worden uitgewerkt.

Ondertekening intentieverklaring Heerenveense sportpartners en gemeente: Sport- en Bewegen: 'Heerenveen op Eén'

Eind juni heeft de gemeente Heerenveen samen met haar sportpartners de intentieverklaring 'Heerenveen op Eén' ondertekend. Hiermee wordt de bestaande samenwerking op het gebied van sport en bewegen verder versterkt en geformaliseerd. De gezamenlijke missie is het bevorderen van vitaliteit en gezondheid van inwoners, waarbij breedtesport, topsport en alles daartussenin samenkomen in een krachtige lokale aanpak. In het najaar van 2025 geven we hier samen met partners een inhoudelijk vervolg aan.

Heerenveen krijgt een eigen Cultuurkwartier

Een levendige plek in en rond De Heerenveense School waar cultuur, creativiteit en ontmoeting samenkomen. Ateliers Majeur, de musea, en de bibliotheek en andere betrokken organisaties gaan daar samenwerken aan activiteiten voor jong en oud. De gemeenteraad heeft met alle partijen vóór het plan gestemd.

Dat is een belangrijke stap: nu kunnen we echt aan de slag. De gemeente neemt de leiding en gaat samen met een onafhankelijke projectleider het vervolg organiseren. We hopen snel met alle betrokken partijen om tafel te gaan om samen verder te werken aan dit mooie plan.

Zo zorgen we samen voor een bruisend en inspirerend cultuurgebied, midden in Heerenveen. Een plek waar je graag komt, iets moois beleeft en waar je zelf ook aan mee kunt doen.

Wat hebben we gedaan in 2025

Maatwerkvoorzieningen

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

- We gaan door met de versoering van de indicaties voor maatwerkvoorzieningen en het zakelijker toekennen hiervan;
- We bestendigen de inzet van minimaal twee voorliggende voorzieningen ter vervanging van (een deel van de) maatwerkvoorzieningen;
- We oriënteren ons op samenwerkingsvormen met aanbieders om maatwerkvoorzieningen te combineren met voorliggende voorzieningen (zonder indicatie);
- We kopen maatwerkvoorzieningen als dag- en thuisondersteuning en huishoudelijke hulp opnieuw in. Er worden verschillende scenario's in kaart gebracht om onder andere een bezuiniging te realiseren (taakstelling vanaf 2026);
- We intensiveren de inzet op het toezicht op zowel kwaliteit als rechtmatigheid (gebruik, facturen, inzet);
- We willen de stappen in aanloop naar de taakstelling in 2026 blijvend voortzetten (zie hiervoor programma gezond welzijn vernieuwen).

Voortgang

	
---	--

Wonen, Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

- Wij streven voor de inwoners van Heerenveen naar een passend woonaanbod. Specifiek voor kwetsbare inwoners stellen we een woonzorgvisie op. Dit doen we in regioverband, zodat we met corporaties en zorgpartners betere afspraken kunnen maken over huisvesting, zorg en ondersteuning. We brengen hierbij ook de toekomstige huisvestingsbehoefte voor deze doelgroep in beeld. Een lokale vertaling is onderdeel van deze visie. De woonzorgvisie ligt voor in het eerste kwartaal van 2025;
- We geven invulling aan de regiovisie Beschermd Wonen. De regiovisie is uiterlijk 1 januari 2026 gereed;
- We geven in 2025 invulling aan de samenwerkingsafspraken van de Brede Aanpak Dakloosheid;
- We verlengen van de pilot Wijk-GGD jongeren/jong-volwassenen voor geheel 2025 en 2026;
- We ontwikkelen de aanpak Ernstige Psychiatrische Aandoening verder door, passend bij de Heerenveense zorgstructuur

Voortgang

	
---	--

Gezondheid en preventie

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

- We realiseren projecten die een positieve bijdrage leveren aan de gezondheid en welzijn van onze inwoners;
- We realiseren een plan van aanpak met betrekking tot GALA en de visie op de sociale basis;
- Via het project Gezonde Wijkaanpak passen we gezondheidsbevordering met voorrang toe in de wijken en buurten met het grootste gezondheidspotentieel;
- We stimuleren het gebruik van Welzijn op recept, waardoor huisartsen en andere partners in de gemeente Heerenveen op een eenvoudige manier patiënten kunnen doorverwijzen naar welzijnsinitiatieven en -organisaties;
- We hebben aandacht voor vitaal ouder worden met de ketenaanpak valpreventie en het uitleenpunt domotica, we stimuleren beweging en gezonde voeding en we creëren bewustzijn als het gaat om langer zelfstandig wonen.

Voortgang

	
---	--

Versterken Sociale basis

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

- We zetten in op de realisatie en doorontwikkeling van laagdrempelige ontmoetingsplekken, zoals door de Mienskiphûskeamers;
- We bevorderen emancipatie, inclusie en toegankelijkheid lokale belangengroepen te ondersteunen zoals Regenboogbelang Heerenveen en het VN-panel;
- Mantelzorgers en vrijwilligers worden gedurende het jaar op verschillende manieren gewaardeerd en ondersteund door onze welzijnswerkers en meitinkers;
- We actualiseren in het derde kwartaal ons plan van aanpak ten aanzien van het voorkomen en terugdringen van eenzaamheid.

Voortgang

	
---	--

Sportstimulering

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

- In het eerste halfjaar van 2025 gaan we in gesprek met onze inwoners (per doelgroep), sportpartners en andere professionals over sport, bewegen en wat er speelt bij deze specifieke doelgroep;
- In het laatste kwartaal van 2025 leggen we nieuw Sportbeleid aan de gemeenteraad voor;
- In 2025 gaan we de haalbaarheid voor een nieuw playground onderzoeken. We denken hierbij aan een locatie in of nabij het centrum van Heerenveen;
- Met het programma Interreg van de Europese Unie hopen we aan de slag te gaan met kennisuitwisseling en learningsprogramma's. Dit gaan we doen door samenwerking met andere municipalities uit Portugal, Griekenland en België;
- Ten behoeve van het loket clubondersteuning en de sociaal veilige sport is in het derde kwartaal een plan van aanpak gereed;
- Ten behoeve van de buurtsportcoaches gaan we in heel 2025 invulling geven aan de bestaande afspraken uit een samenwerkingsovereenkomst met Sport Fryslân en het onderwijs van 2023. Aangepast sporten, ons sterk maken voor kwetsbare doelgroep en de zichtbaarheid in wijk en dorp zijn onze speerpunten voor 2025;
- In samenwerking met de VSG en Friese gemeenten gaan we sport als portefeuille beter positioneren. In PFO SDF is Heerenveen hiervan de aanjager.

Voortgang

	
---	--

Openbare orde en veiligheid

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

<ul style="list-style-type: none">• We gaan bewustwording creëren bij onze inwoners, partners en in de eigen organisatie. Daarnaast hebben we een zodanige informatiepositie ontwikkeld dat we snel en adequaat signalen van partners en inwoners ontvangen en verwerken. Door goede samenwerking, zowel intern binnen de gemeente als met partners, zijn we vervolgens in staat om effectief op te treden tegen ondermijnende criminaliteit. In samenwerking met het RIEC Noord-Nederland gaan we 2 kennissessies organiseren voor de interne organisatie. Externe bewustwording gaan we doen middels een informatiecampagne van Meld Misdaad Anoniem. Samen met onze ketenpartners gaan we acties ondermijning bestrijden. Dit gaan we doen door minimaal 2 integrale controles uit te voeren• We gaan in kaart brengen welke vormen van digitale veiligheid in onze gemeente voorkomen en welke doelgroepen inwoners bewust maken hierop inzetten middels bewustwordingscampagnes. Samen met onze ketenpartners zetten we september 2025 het mobiel media lab in met als doel informatie te verzamelen, voorlichting te geven en bewustwording te creëren. <ol style="list-style-type: none">1. Speerpunt van beleid de aankomende jaren en dus ook voor 2025 is de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Waar een aantal jaren geleden ondermijning met name een taak was van het Openbaar Ministerie (OM) en de politie, wordt nu van de gemeente een stevige regierol verwacht op dit thema. Samen met onze ketenpartners blijven we zorgen voor veilige en leefbare wijken.2. Samen met onze ketenpartners blijven we ook zorgen voor veilige en leefbare wijken. Het is van groot belang dat we voldoende 'ogen en oren' hebben in de wijken en dat we blijven zorgen voor een effectieve verbinding tussen zorg en veiligheid.3. We hebben een goed beeld van de vormen van digitale criminaliteit die voorkomen in onze gemeente.4. Voorkomen dan wel beperken van maatschappelijke onrust bij veiligheid casuïstiek. We hebben de kwetsbare locaties, personen en/of doelgroepen in onze gemeente in beeld waar of waar omheen maatschappelijke onrust verwacht zou kunnen worden.

Voortgang

	De gestelde doelen van het Integrale Veiligheidsplan 2023–2026 worden naar verwachting niet volledig gehaald. Uit de tussenevaluatie, het onderzoek naar ondermijning in Fryslân en de Rekenkamerrapportage blijkt dat de capaciteit binnen de OOV-keten tekortschiet. De gemeenteraad heeft bij de perspectiefnota besloten extra te investeren in toezicht en handhaving; de inzet van de middelen is uitgewerkt en de uitvoering wordt opgestart.
---	--

Gemeentelijk Sportcentrum en IJshockeyhal

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

In het eerste kwartaal van 2025 (planning maart) leggen we twee separate raadsvoorstellen voor waaruit de gemeenteraad kan kiezen. Dit doen we in aanloop naar de perspectiefnota van 2025, om de raad in de gelegenheid te stellen een integrale afweging te maken. Ter voorbereiding op deze raadsvoorstellen en de perspectiefnota verrichten we enkele onderzoeken. Voor de ijshockeyhal vragen uw raad we om een voorbereidingskrediet bij - of gelijktijdig met - de afwegingen in het kader van de Perspectiefnota.
--

Voortgang

	
---	--

Cultuurkwartier

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

Met het besluit om het ABC-complex te herontwikkelen is ook de verhuizing van de Mienskipsbibliotheek Mar en Fean in een volgende fase beland. In 2025 maken we samenwerkingsafspraken over onder andere het programma van eisen. Hierin nemen we ook de wensen voor een nieuwe bibliotheek en de ervaringen van en in de Pop-up mee.

De Pop-up is het ontmoetingscentrum aan de Sieverstraat. Dit kan tot 2025 in het huidige pand blijven omdat dan de herinrichting van het centrum begint. Ondertussen zoeken Caleidoscoop, de gemeente en de Bibliotheek druk naar een alternatieve locatie.

Daarnaast is naar verwachting de business case voor de herontwikkeling van de Heerenveense School eind 2024 behandeld in de raad. Dit moet verder richting geven aan de invulling en bijbehorende financiële haalbaarheid van het cultuurkwartier.

Voortgang

	
---	--

Kunst & Cultuur

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

In de perspectiefnota is een eenmalige bijdrage opgenomen voor de gewenste en noodzakelijke verbouwing van museum Belvédère. Daarnaast zetten we samen met de provincie in op Europese subsidie mogelijkheden (EFRO). In 2025 hoopt het bestuur van het museum hiermee de financiering met andere fondsen en investeerders rond te krijgen.

Voortgang

	
---	--

Jongerenparticipatie

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

De gemeenteraad heeft bij de behandeling van de Perspectiefnota 2024, in juli 2024, incidenteel middelen beschikbaar gesteld voor 'jongerenparticipatie'.

Hiermee kan in 2025 de inzet voor jongerenparticipatie, met de goede lessen uit de pilotperiode worden voortgezet. Waaronder de inzet van Tienskip.

De raad zal bij de Perspectiefnota 2025 een afweging maken over het structureel beschikbaar stellen van middelen voor jongerenparticipatie en bijbehorende personele inzet.

Voortgang

	
---	--

Opvoeden en opgroeien

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

De gemeente Heerenveen is bezig met het opstellen van een visie op opvoeden en opgroeien. Deze visie helpt ons om de komende jaren koers te houden en is leidend in het maken van afwegingen in een complex landschap dat aan veranderingen onderhevig is. Er zijn verschillende knelpunten te benoemen binnen het jeugd(hulp)stelsel. Daarnaast zien we een toename in jeugdhulpgebruik. Er ligt een opgave voor ons als samenleving om de omstandigheden te verbeteren waarin kinderen en jeugdigen opgroeien. Wat we hiervoor gaan doen is verder uitgewerkt binnen het hoofdstuk programma's.

Voortgang

	
---	--

Ook in regionaal verband (Sociaal Domein Fryslân) gaan we verder met de doorontwikkeling van het jeugdzorgveld. Het nieuwe contractstelsel dat per 1 januari 2024 is geïmplementeerd - en waar in het eerste jaar enkele onvolkomenheden en kinderziektes uit bleken - wordt in 2025 in overleg met de aanbieders verder geoptimaliseerd. In 3-Noordverband geven we met de jeugdhulpregio's Groningen en Drenthe verder invulling aan de vormgeving van bovenregionale voorzieningen voor complexe en weinig voorkomende zorg, zoals Jeugdhulp-plus. Daarnaast heeft SDF, met de vaststelling door de Friese gemeenteraden van de provincie brede Regiovisie, voor het eerst stappen gezet op het terrein van meer beleidsinhoudelijke afstemming. Dit naast de kerntaak van inkoop en contractbeheer. Het Uitvoeringsprogramma bij deze Regiovisie gaat in 2025 zijn cruciale derde jaar in. Hierin besluiten we of en hoe we de ingezette actielijnen ook structureel kunnen borgen. Deze stappen zijn nodig om ook in regionaal verband invulling te kunnen geven aan de landelijk ingezette Hervormingsagenda voor de Jeugdhulp.

Voortgang

	
---	--

Opvang Oekraïners en statushouders

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

Op dit moment heeft de gemeente Heerenveen in het (voormalige) Hajé-hotel 314 opvangplaatsen gerealiseerd. Per 1 januari 2025 geldt een nieuwe inspanningsverplichting van 373 opvangplaatsen. Deze extra plaatsen worden eind 2024/begin 2025 gerealiseerd op de huidige opvanglocatie. Ter voorbereiding hierop worden vergunningstrajecten gestart en vindt afstemming plaats met onder andere het onderwijs, huisartsen en omwonenden.

Voortgang

	Na vaststelling van de gemeentelijke begroting 2025 heeft de Rijksoverheid bekendgemaakt dat de inspanningsverplichting voor opvang van Oekraïners voor gemeenten wordt verlaagd. In het geval van de gemeente Heerenveen gaat het dan om 339 opvangplaatsen voor Oekraïners. Op dit moment wordt bekeken in hoeverre de gemeente Heerenveen aan deze inspanningsverplichting kan voldoen en op welk moment.
---	--

Wat mag het kosten

bedragen € 1.000

Taakveld	Omschrijving taakveld	Primitieve begroting	Raadsbesluiten en budget overhevelingen	Effect najaars rapportage	Begroting 2025 na najaars rapportage
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-4.139			-4.139
1.2	Openbare orde en veiligheid	-1.143		-6	-1.149
2.2	Parkeren				
2.3	Recreatieve havens	-27		3	-23
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-95			-95
3.4	Economische promotie	-615			-615
4.2	Onderwijshuisvesting	-278	-50		-328
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-1.441	-593		-2.034
5.1	Sportbeleid en activering	-1.021	-81		-1.102
5.2	Sportaccommodaties	-3.323	-105	-114	-3.542
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-3.034	-7	-558	-3.598
5.4	Musea	-573			-573
5.5	Cultureel erfgoed	-66			-66
5.6	Media	-1.247	-472		-1.719
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-826	-330	47	-1.109
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-4.145	-2.057		-6.202
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	-1.426			-1.426
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorziening Jeugd	-2.328	-500		-2.828
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	-2.799		53	-2.746
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	-8.086		506	-7.580
6.712	Begeleiding (WMO)	-6.273		1.231	-5.042
6.713	Dagbesteding (WMO)	-2.688		405	-2.283
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)				
6.751	Jeugdhulp ambulante lokaal	-414		-534	-948
6.752	Jeugdhulp ambulante regionaal	-12.614		-1.284	-13.898
6.753	Jeugdhulp ambulante landelijk	-257		100	-157
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	-357		-1.200	-1.557
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	-3.821		-762	-4.583
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	-257		100	-157
6.791	PGB Wmo	-1.095		150	-945
6.792	PGB Jeugd	-654			-654
6.811	Beschermd wonen (WMO)	-307		110	-197

6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-75	-75	-25	-175
6.821	Jeugdbescherming	-2.257		-20	-2.277
6.822	Jeugdreclassering	-411			-411
6.91	Coördinatie en beleid Wmo	-574			-574
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	-574			-574
7.1	Volksgezondheid	-2.687			-2.687
8.1	Ruimte en leefomgeving	-771	-33	-38	-842
8.3	Wonen en bouwen	-217	-189		-406
Totaal lasten		-72.916	-4.490	-1.835	-79.241

1.1	Crisisbeheersing en brandweer			75	75
1.2	Openbare orde en veiligheid				
2.2	Parkeren	19			19
2.3	Recreatieve havens	16			16
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	85			85
3.4	Economische promotie	271		128	399
4.2	Onderwijshuisvesting				
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	811	593		1.404
5.1	Sportbeleid en activering	73	-58		15
5.2	Sportaccommodaties	186	150	118	454
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	656		376	1.032
5.4	Musea				
5.5	Cultureel erfgoed				
5.6	Media		284		284
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie		240		240
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie		1.320		1.320
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO				
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorziening Jeugd				
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)				
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	534		-75	460
6.712	Begeleiding (WMO)	11			11
6.713	Dagbesteding (WMO)				
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)				
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal				
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal				
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk				

6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal				
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal				
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk				
6.791	PGB Wmo				
6.792	PGB Jeugd				
6.811	Beschermd wonen (WMO)	158		345	503
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)				
6.821	Jeugdbescherming				
6.822	Jeugdreclassering				
6.91	Coördinatie en beleid Wmo				
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd				
7.1	Volksgesondheid				
8.1	Ruimte en leefomgeving	34	34	115	183
8.3	Wonen en bouwen				
Totaal baten		2.856	2.563	1.082	6.500
Toevoeging reserve				-115	-115
Onttrekking reserve		438	1.477		1.915
Totaal geraamde lasten		-69.622	-450	-868	-70.941

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

bedragen € 1.000

O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Bijdrage Veiligheidsregio		75	75

1.1 Veiligheidsregio

Met de Veiligheidsregio is afgesproken om de definitieve indexatie op de materiële kosten te bepalen op basis van de werkelijke compensatie die gemeenten via het gemeentefonds ontvangen. Het voordelige verschil voor Heerenveen over het jaar 2024 bedraagt € 20.000. Het resultaat op treasury wordt volgens afspraak ook verrekend. Over 2024 bedroeg het voordelige verschil voor Heerenveen € 25.000. Daarnaast wordt er van het rekeningsresultaat 2024 nog € 30.000 van de Veiligheidsregio terugontvangen. Totaal voordelig verschil € 75.000.

1.2 Openbare orde en veiligheid

bedragen € 1.000

O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	-6		-6

2.3 Recreatieve havens

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	3		3

3.4 Economische promotie

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Hogere opbrengsten toeristenbelasting		128	128

3.4 Toeristenbelasting

Binnen de realisatie van de toeristenbelasting is een voordeel van € 128.000 ten opzichte van de begroting geconstateerd. Dit is deels het gevolg van een meevaller uit 2024, doordat de aanslagen achteraf worden opgelegd en de opbrengsten in dat jaar te laag zijn geraamd. Daarnaast is het structureel begrote bedrag te laag vastgesteld, zoals ook benoemd in de ombuigingsbundel. Beide factoren dragen bij aan het positieve resultaat.

5.2 Sportaccomodaties

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Sportstad Thialf advieskosten	-30		-30
Najaarsrapportage O en O	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	33		33
Najaarsrapportage O en O	SPUK MEOZ	-118	118	

5.2 Sportstad/ Thialf

Er wordt geprobeerd het langebaanschaatsen tijdens de Olympische Winterspelen van 2030 naar Thialf te halen. In dit kader hebben gemeente en provincie enkele advies- en ondersteuningsvragen uitgezet bij externe adviseurs. De tot nu toe gemaakte kosten bedragen circa € 50.000, waarbij is afgesproken dat gemeente en provincie deze kosten gelijk verdelen. Voor het gemeentelijke aandeel van € 25.000 zijn binnen de bestaande budgetten echter geen middelen beschikbaar. Deze nieuwe kans en de bijbehorende kosten zijn niet meegenomen in de huidige begroting.

Daarnaast heeft de gemeenteraad op 17 april 2025 besloten om circa € 1 miljoen beschikbaar te stellen voor het zwembad bij Sportstad. De inrichting van de constructie is complex en vereist diverse externe advieswerkzaamheden. Naar verwachting kan een bedrag van € 5.000 hiervoor niet binnen de beschikbare middelen worden opgevangen.

5.2 SPUK MEOZ

In 2025 hebben we de vaststelling van de spuk Meerkosten Energie Openbare Zwembaden ontvangen. Deze spuk is € 117.720 hoger vastgesteld dan we in de jaarrekening van 2023 hebben verantwoord. Deze specifieke uitkering is een gedeeltelijke vergoeding van de meerkosten voor energie die een openbaar zwembad had in 2022 en 2023. Dit bedrag wordt uitbetaald aan Sportstad.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

bedragen € 1.000

O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	7		7
Najaarsrapportage O en O	Taakstelling cultuur	-200		-200
Najaarsrapportage O en O	Posthuis	-376	376	
Najaarsrapportage O en O	Verdeling lagere personeelslasten	11		11

5.3 Taakstelling cultuur

In het raadsbesluit van juni jl. over het cultuurkwartier is de cultuurtaakstelling uit 2021 gekoppeld. De opzet was om deze taakstelling in te vullen bij het vormen van het Cultuurkwartier en de verbouwing van het Cultuurhuis. De daadwerkelijk effectivering hiervan gaat daarom pas in vanaf 2026. Voor dit jaar is op het taakveld cultuur een tekort van € 150.000.

5.3 Posthuis

De incidentele hogere lasten van € 376.000 worden met name veroorzaakt door hogere kosten voor uitkoopsommen, activiteiten van derden en hogere bedrijfsvoeringskosten (inhuur personeel horeca ad € 85.000). Hiertegenover staat dat de batens ook € 376.000 hoger zijn dan begroot. Dit wordt verklaard door hogere opbrengsten van de voorstellingen. De trend van de hogere kaartverkoop zet door in 2025. Met de hogere baten dekken wij de hogere kosten.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

bedragen € 1.000

O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	14		14
Najaarsrapportage Bijsturing	Uitvoering waterrecreatie	33		33

5.7 Uitvoering waterrecreatie

In het kader van de projecten uit het budget van SEB-recreatie blijkt dat in plaats van een budget een investeringskrediet noodzakelijk is voor de aanleg van walstroom, watertappunt en toeristische bebording. Het budget valt vrij in het thema Economische Leefomgeving en het krediet wordt hier aangevraagd. Het bedrag is gelijk, maar voor een krediet wordt in meerdere jaren afgeschreven, waardoor de lasten over die periode verspreid worden.

6.60 t/m 6.791 WMO

bedragen € 1.000

O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	WMO	2.345	-75	2.270

6.60 t/m 6.791 WMO

Sinds eind 2023 werken we binnen de Wmo doelgerichter en efficiënter in aanloop naar de taakstelling vanaf 2026. Onder het motto 'eenvoudig en sober waar het kan, professioneel waar nodig' hebben we het gebruik van maatwerkvoorzieningen weten te beperken. Dit is gelukt door bijvoorbeeld minder minuten toe te kennen en delen van de

ondersteuning te verplaatsen naar collectieve en algemene voorzieningen. Ook zijn nieuwe aanbestedingen bewust sober ingericht. Het programma *Gezond Welzijn Vernieuwen* helpt ons daarbij: het zorgt voor samenhang, focus en een verschuiving van zorg naar preventie. Deze aanpak levert financiële voordelen op, maar biedt ook perspectief en volwaardige alternatieven voor inwoners.

De resultaten van deze aanpak zijn positief. Op basis van een prognose over de eerste maanden van 2025 verwachten we dat deze aanpak ook de rest van het jaar en de komende jaren effect zal hebben. Tegelijkertijd blijven er onzekerheden zoals de gevolgen van de vergrijzing, stijgende lonen en krapte op de arbeidsmarkt.

Gezien de positieve effecten van de interventies kan € 2.345.000 in 2025 in mindering worden gebracht op de begroting.

Daarnaast verwachten we dat de opbrengsten van de eigen bijdrage € 75.000 lager zijn dan begroot.

6.751 t/m 6.821 Jeugdhulp

		bedragen € 1.000		
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	batens	saldo
Najaarsrapportage O en O	Specialistische Jeugdhulp	-3.600		-3.600

6.751 t/m 6.821 Jeugdhulp

In de begroting voor 2025 is voor specialistische jeugdhulp een bedrag opgenomen van afgerond € 17.185.000. In de jaarrekening 2024, raadsbrief en perspectiefnota 2026 is aan uw raad aangegeven dat de kosten van specialistische jeugdhulp stijgen. De cijfers van de eerste helft van 2025 zijn nu bekend. Kijkend naar de aangegane verplichtingen en betalingen stijgen de uitgaven naar een bedrag van € 20.800.000. Dat betekent ten opzichte van de begroting 2025 een verwachte stijging van € 3.600.000. Dit bedrag is gelijk aan onze prognose in de voorjaarsrapportage. Het college monitort het verloop van de uitgaven.

Vooruitlopend op de vaststelling van het uitvoeringsplan "Opvoeden en Opgroeien" door het college, zijn er een aantal acties in gang gezet. Een sterke pedagogische basis en preventieve structuren vormen de kern van ons jeugdhulpbeleid. Het inzetten van deze acties kost tijd: het vraagt voorbereiding, afstemming met partners en het creëren van draagvlak. Door hierin te investeren willen we bijdrage aan het voorkomen van zwaardere hulpvragen en het verminderen van de druk op de specialistische jeugdhulp. Vanuit een eerste inventarisatie en vooruitlopend op het uitvoeringsplan wordt er de komende periode onder andere ingezet op rol interne en externe verwijzers, onderzoek inzet Praktijkondersteuners bij huisartsen en de nieuwe inkoop.

De definitieve cijfers worden gepresenteerd in de jaarrekening 2025.

Belangrijk om te noemen is dat de kostenstijging geen relatie heeft met het aantal kinderen dat specialistische jeugdhulp ontvangt. Dit is de laatste twee jaren stabiel, we zouden zelfs kunnen spreken van een lichte daling. Wel zien we een toename van het aantal complexe situaties waarvoor duurdere voorzieningen nodig zijn.

6.811 Beschermd wonen

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	WMO	110	345	455

6.811 Beschermd wonen

Ook in 2025 wordt een voordelig resultaat verwacht op beschermd wonen. We verwachten dat de opbrengsten € 345.000 hoger zijn dan begroot en de lasten € 110.000 lager zijn dan begroot.

6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	WMO	-25		-25

6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang

Maatschappelijke opvang, OGGZ & Verslavingszorg zijn wettelijke taken. In Fries verband, samen met Sociaal Domein Friesland, zijn hierover afspraken gemaakt. Een van de afspraken is dat bij tekorten of overschotten deze over de gemeenten worden verdeeld. We verwachten dat onze bijdrage € 25.000 hoger is dan begroot.

8.1 Ruimte en Leefomgeving

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Centrum Heerenveen verkoop grond HCO		115	115
Najaarsrapportage O en O	Ontwikkeling centrumvisie Akkrum	-38		-38

8.1 Centrumvisie Heerenveen

De Raad heeft in december 2022 middelen beschikbaar gesteld voor de bouw van de parkeergarage. In datzelfde voorstel was opgenomen de verkoop van een perceel grond aan HCO (ontwikkelaar) voor € 488.000. De verkoop was geraamd in 2026.

Nu blijkt, bij de vaststelling van de definitief over te dragen percelen, dat een groter perceel wordt geleverd. Daarnaast wordt de grond geleverd in 2 fases, in 2025 en 2027. De totale meeropbrengst bedraagt € 72.600.

In 2025 wordt € 114.800 ontvangen en in 2027 € 445.800. Het nu ontvangen bedrag wordt toegevoegd aan de daarvoor ingestelde reserve kapitaallasten (zie hieronder bij 0.10).

De verschuiving van de opbrengst van 2025 naar 2027 wordt meegenomen in de Themabegroting 2026.

De aanvullende verwachte verkoopopbrengst van € 72.600 leidt tot een aanvullende structurele dekking van € 2.420 per jaar over een periode van 30 jaar, waarschijnlijk vanaf 2029. Dit wordt meegenomen in de Themabegroting 2026.

8.1 Centrumvisie Akkrum

De afgelopen jaren is met de Vereniging Ondernemers Akkrum Nes (VOAN) intensief overlegd over de inzet van de middelen. Dit heeft geresulteerd in een

marketingprogramma 'Altyd Akkrum', waarbij verschillende ondernemers zijn betrokken. De uitvoering daarvan past goed binnen de eerder geformuleerde doelstellingen van de centrumvisie Akkrum. De uitvoering vraagt inzet van middelen, die met het vaststellen van de centrumvisie beschikbaar zijn gesteld.

De gemeenteraad heeft in 2022 in middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de Centrumvisie Akkrum. Naast investeringen ging het om een incidenteel budget van € 50.000 voor Marketing, profilering en versterken van ondernemerschap. Hiervan is € 12.500 aangewend in 2023. Per abuis zijn aansluitend onbedoeld de resterende middelen vrijgevallen ten gunste van de jaarrekening.

Wij stellen hierbij voor om de afspraken met de VOAN na te kunnen komen om het resterende budget van € 37.500 in te zetten voor de opzet en uitvoering van het marketingprogramma 'Altyd Akkrum'. Daarmee wordt nu een incidenteel budget van dit bedrag aangevraagd.

0.10 Reservemutaties

		bedragen € 1.000		
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Centrum Heerenveen verkoop grond HCO	-115		-115

Reservemutaties

De incidentele opbrengst uit de verkoop van grond (€ 115.000) aan de ontwikkelaar HCO wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve centrumvisie Heerenveen.

Economische Leefomgeving

Successen

Gemeenteraad heeft positief besloten om over het omgevingsplan voor de komst van het Van der Valk-hotel

De gemeenteraad heeft op 19 juni het omgevingsplan aangenomen, om de weg vrij te maken voor de komst van het Van der Valk-hotel. Zodra het plan, na de bezwaars- en beroepsprocedure, onherroepelijk is kan Van der Valk de vergunning aanvragen voor de bouw.

De komst van het Van der Valk hotel sluit goed aan bij de identiteit van Heerenveen als sportstad. Met Thialf en het Abe Lenstra stadion om de hoek biedt het hotel waardevolle overnachtingsmogelijkheden voor sporters, bezoekers en zakelijke gasten. Heerenveen wil meer (inter)nationale sportevenementen aantrekken; het hotel versterkt die ambitie en vergroot de aantrekkingskracht van de regio. Daarnaast levert het een impuls aan werkgelegenheid en de lokale economie. Het Van der Valk hotel kan 140 kamers bieden. Daarnaast komt er een congrescentrum met vergaderzalen, een restaurant, bar en terras en minimaal 286 parkeerplaatsen.

Wat hebben we gedaan in 2025

Circulaire economie en energietransitie bij bedrijven

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

We beschrijven de werkzaamheden op het gebied van circulaire economie en energietransitie voor bedrijven bij de programma's Toonaangevend in een circulaire samenleving en Energie van morgen.

Voortgang

	
---	--

Slimme groei in recreatie en toerisme

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

- We actualiseren onze uitvoeringsagenda gastvrijheidseconomie (deze ligt in de tweede helft 2025 ter informatie bij uw raad);
- De Marrekrite werkt samen met de betrokken gemeenten en de provincie aan een toekomstvisie die de taken van de Marrekrite verduidelijkt. De besluitvorming in het AB kan gevolgen hebben voor onze deelnemersbijdrage. Als dit het geval is, volgt medio 2025 hierover besluitvorming;
- We evalueren de toeristenbelasting. Dit kan gevolgen hebben voor het tarief. Als dit het geval is, volgt eind 2025 hierover besluitvorming (verordening).

Voortgang

	<ul style="list-style-type: none">- In verband met capaciteitsgebrek op het gebied van economie en toerisme wordt de visie/uitvoeringsagenda gastvrijheidseconomie niet meer in 2025 afgerond. Dit wordt tweede helft 2026.- Het Algemeen Bestuur van De Marrekrite (waarin ook de gemeente Heerenveen vertegenwoordigd) heeft inmiddels besloten de Marrekrite door te ontwikkelen tot een volwaardig routebureau. Bij het vaststellen van de begroting van Marrekrite worden de financiële gevolgen aan u voorgelegd.- Bij het proces Financieel Gezond Perspectief is gebleken dat eerdere verhogingen van de toeristenbelasting niet of nauwelijks impact hebben gehad op het aantal overnachtingen. Het feit dat we werken met een tariefdifferentiatie heeft daar mogelijk aan bijgedragen. In dat kader is er in de Perspectiefnota 2026 nog een kleine verhoging voorgesteld.
---	---

Meer samenhang in en regie op regiomarketing en evenementen

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

- We ronden begin 2025 een proces af waarin we, in samenwerking met alle belangrijke partijen, een merkidentiteit en merkwaarden voor Heerenveen formuleren. Daarna kijken we wat er nodig is om dit te borgen en uit te voeren (regie op het merk). Voor 2025 heeft de gemeente hiervoor een bedrag van € 50.000 beschikbaar gesteld. In 2025 kijken we wat ervoor nodig is om dit structureel te borgen. De eventuele financiële gevolgen van deze keuze vergen besluitvorming in 2025;
- Voor het in stand houden van het evenementenbureau heeft de gemeente voor 2025 een bedrag van € 100.000 beschikbaar gesteld. In 2025 onderzoeken we hoe we dit structureel kunnen borgen. De eventuele financiële gevolgen van deze keuze vergen besluitvorming in 2025.

Voortgang

	<ul style="list-style-type: none">- Het proces rondom Merkidentiteit wordt niet begin, maar eind 2025 afgerond. Dan zal ook worden gekeken naar een mogelijk structurele borging van regie op het merk.- In de Perspectiefnota 2026 is structureel budget opgenomen voor het evenementenbureau.
---	--

Versterken en verbeteren van het (boven) regionale vestigings- en ondernemersklimaat

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

- We ontwikkelen een bovenlokaal beeld van de behoeften aan nieuwe bedrijventerreinen (prognoses algemeen, grootschalige bedrijventerreinen en natte bedrijventerreinen) in de tweede helft van 2025. Dit doen we ook samen met Leeuwarden, Súdwest Fryslân, Smallingerland (F4) en de provincie;
- We werken binnen de F4 en met provincie en het Innovatiepact Fryslân (IPF) aan de hand van de economische samenwerkingsagenda Blue Delta aan een economische structuurversterking. Dit doen we binnen de beschikbare capaciteit en budgetten;
- We maken op basis van ontwikkelingen in de markt voor eind 2025 een voorstel voor het mogelijk maken van een (netwerk van) Clean Energy Hub(s).
- We evalueren de visie detailhandel en horeca (inclusief het monitoren van de ontwikkelingen) en leggen dit eind 2025 aan u voor.

Voortgang

	<ul style="list-style-type: none">- De programmering bedrijventerreinen wordt in provinciaal verband in oktober 2025 gestart. Deze zal in 2026 worden afgerond.- F4 samenwerking aan de hand van de economische samenwerkingsagenda Blue Delta loopt.- Op het IBF loopt een traject gericht op het ontwikkelen van een toekomstbestendig energiesysteem. Hierbij wordt onder andere gekeken naar de verduurzamingsambities en energiebehoefte van de logistieke sector. Hoewel dit een belangrijke stap is, is er binnen de gemeentelijke organisatie momenteel op meerdere plekken onvoldoende capaciteit beschikbaar om dit vraagstuk structureel en integraal op te pakken. De ontwikkeling van een netwerk van clean energy hubs vraagt om versterkte samenwerking tussen overheid, ondernemers en netbeheerders, én inzet van verschillende disciplines: energie, economie, juridische planologie en projectleiding.- De evaluatie detailhandel en horeca is in verband met capaciteitsgebrek op het gebied van economie en toerisme vertraagd. Deze zal in 2026 worden afgerond.
---	---

Optimaliseren dienstverlening aan ondernemers

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

- We initiëren en organiseren een ondernemersnetwerk om onze ondernemers sterker te verbinden aan de (brede maatschappelijke) opgaves in onze gemeente. We brengen deze brede groep ondernemers en maatschappelijke partners driemaal per jaar bij elkaar;
- We organiseren één startersactiviteit (alleen of samen met een andere gemeente);
- We stroomlijnen alle ondernemersverzoeken met een ruimtelijke component via het vergunningenloket. Dit versterkt de kwaliteit van onze dienstverlening;
- We gaan minimaal eenmaal per jaar met alle ondernemersverenigingen in gesprek en organiseren daarnaast een bijeenkomst voor alle ondernemersverenigingen samen;
- We organiseren voor de diverse bedrijventerreinen samen met onze partners (parkmanagers en ondernemersverenigingen) informerende en activerende bijeenkomsten over onder andere het thema energie;
- We zetten intensiever in op de samenwerking met parkmanager en de centrummanager. De aansturing, onderlinge taakverdeling en prioritering zijn hierbij een aandachtspunt. We evalueren deze samenwerkingen eind 2025.

Voortgang

	
---	--

Bestaanszekerheid: Werken aan werk

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

- In 2025 gaan we een nieuwe dienstverleningsovereenkomst aan met Caparis. Dit geldt voor de periode 2025-2030 voor zowel de uitvoering van de sociale werkvoorziening en beschutte werkplekken als voor de zogenaamde basisbanen en baanafsprakenbanen. Dit zijn banen voor inwoners die niet zelfstandig het wettelijk minimumloon kunnen verdienen;
- We sturen samen met de andere aandeelhouders op een positief rendementsherstel van Caparis en een solide liquiditeits- en solvabiliteitspositie;
- Ook zetten we het komende jaar weer vol in op het plaatsen van mensen met een uitkering via loonkostensubsidies, waar mogelijk natuurlijk het liefst via directe uitstroom. Hier hebben we onze werkgevers hard bij nodig en daarom geven we een vervolg aan onze campagne 'Meer dan Werkgever';
- Tenslotte zetten we in Fries verband stappen voor de beoogde (landelijke) hervorming van de arbeidsmarktregio in de vorm van een op termijn op te zetten Regionaal Werkcentrum.

Met onze (nieuwe) acties voor instroombeperking, uitstroombevordering en een nieuw beleidskader voor handhaving zetten we alles op alles om binnen de grenzen van de rijksbijdrage voor uitkeringen te blijven. Het Rijk hanteert het principe dat een 7,5% tekort voor eigen rekening van de gemeente is.

Voortgang

	
---	--

Wat mag het kosten

bedragen € 1.000					
Taak veld	Omschrijving taakveld	Primitieve begroting	Raadsbesluiten en budget overhevelingen	Effect najaars rapportage	Begroting 2025 na najaars rapportage
3.1	Economische ontwikkeling	-1.756		20	-1.736
4.2	Onderwijshuisvesting	-7.265	-19	1.013	-6.271
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-1.218		-350	-1.568
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-793	-10.144		-10.937
6.3	Inkomensregelingen	-26.034	-2.822	-1.216	-30.071
6.4	WSW en beschut werk	-10.279		-525	-10.804
6.5	Arbeidsparticipatie	-2.173	-105		-2.278
Totaal lasten		-49.517	-13.090	-1.058	-63.665
3.1	Economische ontwikkeling	515			515
4.2	Onderwijshuisvesting	142	117		259
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2			2
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie		10.144		10.144
6.3	Inkomensregelingen	22.040	2.942	110	25.092
6.4	WSW en beschut werk				
6.5	Arbeidsparticipatie		105		105
Totaal baten		22.699	13.308	110	36.117
Toevoeging reserve			-2.209		-2.209
Onttrekking reserve			2.354	-324	4.144
Totaal geraamde lasten		-24.464	124	-1.272	-25.613

3.1 Economische ontwikkeling

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	batens	saldo
Najaarsrapportage O en O	Duurzaamheid circulaire economie	20		20

4.2 Onderwijshuisvesting

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	batens	saldo
Najaarsrapportage O en O	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	689		689
Najaarsrapportage O en O	Onderwijshuisvesting corr desinvesteringen	324		324

4.2 Actualisatie kapitaallasten onderwijshuisvesting

Jaarlijkse vindt er, conform een raadsbesluit uit 2022 een actualisatie plaats van het investeringsprogramma voor het scholenplan "ToekomstWIJS". Daarnaast is het rentepercentage (omslagpercentage) verlaagd, waardoor ook de rentelast is verlaagd. Dit leidt tot aanpassing van de kapitaallasten waarbij deze voor 2025 dalen met € 689.000.

4.2 Aanpassing desinvesteringen IHP

Als gevolg van de actualisatie van het scholenplan ToekomstWIJS zijn enkele geplande desinvesteringen doorgeschoven naar latere jaren. In sommige gevallen is gekozen voor vernieuwbouw in plaats van sloop. Doordat de financiële lasten van deze desinvesteringen niet meer in 2025 vallen, ontstaat er een positief effect van € 324.000 op de begrote lasten voor dit jaar. De bijbehorende onttrekking aan de reserve wordt eveneens uitgesteld of komt te vervallen.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

O&O of bijsturing	omschrijving	bedragen € 1.000		
		lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Leerlingenvervoer	-350		-350

4.3 Leerlingenvervoer

De kosten van leerlingenvervoer stijgen naar verwachting met € 350.000 ten opzichte van de begroting. In het jaar 2024 is het leerlingenvervoer opnieuw aanbesteed. Sinds 1 september 2024 is er een nieuwe vervoerder gecontracteerd. In de jaarrekening van 2024 en perspectiefnota 2026 is aan uw raad al aangegeven dat de kosten van leerlingenvervoer stijgen door tarieven, indexatie en nieuwe en wettelijke voorwaarden rondom duurzaamheid.

6.3 Inkomensregelingen

O&O of bijsturing	omschrijving	bedragen € 1.000		
		lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	BUIG 2025	-1.146		-1.146
Najaarsrapportage O en O	SPUK B2 Toeslagenaffaire	-70	110	40

6.3 BUIG 2025 en bijzondere bijstand

In oktober 2025 wordt het definitieve budget voor 2025 van de BUIG bekend. Het voorlopige toegekende budget was zonder prijsindex, maar het definitieve budget is met een prijsindexatie van 4,8%, wat leidt tot een verwachte rijksbijdrage van € 24,4 miljoen. Voor 2025 zijn de bijstandsnormen echter gestegen, waardoor de lasten voor de BUIG toenemen met € 1 miljoen in 2025.

Daarnaast verwachten we dat de kosten van de bijzondere bijstand € 179.000 hoger uitkomen dan begroot.

6.3 SPUK B2 Toeslagenaffaire

Voor de afhandeling van de toeslagenaffaire ontvangen we een specifieke uitkering. Kosten die we hiervoor gemaakt hebben kunnen we declareren bij het Rijk. Ook ontvangen we een bedrag per registratie van een gedupeerde en plan van aanpak. We

verwachten dat hiervoor de kosten € 70.000 hoger zijn dan begroot. Daarnaast zijn de inkomsten € 110.000 hoger dan begroot.

6.4 WSW en beschut werk

		bedragen € 1.000		
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	WSW	-525		-525

6.4 WSW

In onze nieuwe dienstverleningsovereenkomst met Caparis is opgenomen dat wij vanaf 2025 de middelen die wij ontvangen in de decentralisatie- en integratie uitkering per WSW-medewerker doorbetalen aan Caparis. Voor 2025 betekent dit een verhoging van de bijdrage van € 463.000. Voorgaande jaren zijn deze middelen deels ingezet voor andere gemeentelijke taken waardoor er voor 2025 een tekort ontstaat op de afdracht van onze bijdrage aan Caparis van € 79.000.

In de Meicirculaire, onderdeel decentralisatie- en integratie uitkering, hebben wij € 62.000 ontvangen voor het verder ontwikkelen van de sociale infrastructuur voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Caparis ontvangt minder middelen door de afbouw van de oud WSW doelgroep. Daarnaast stromen er meer mensen in met een lagere productiviteit en een grotere begeleidingsbehoefte. De extra financiële middelen worden door het Rijk beschikbaar gesteld voor het ontwikkelen van een financieel duurzame sociale infrastructuur. Vanaf 2026 worden deze middelen meegenomen in de begroting.

0.10 Reservemutaties

		bedragen € 1.000		
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Onderwijshuisvesting corr desinvesteringen		-324	-324

Reservemutaties

Als gevolg van de actualisatie van het scholenplan ToekomstWIJS zijn de geplande desinvesteringen gewijzigd. De begrote onttrekking aan de algemene reserve wordt verlaagd met € 324.000.

Investeringsen

Bedragen x € 1.000			
Taakveld	Omschrijving taakveld	Omschrijving mutatie	Mutatie najaars rapportage
A123	Materiële vaste activa: Bedrijfsgebouwen	Dumava subsidies	670
A123	Materiële vaste activa: Bedrijfsgebouwen	Dumava subsidies	120
A123	Materiële vaste activa: Bedrijfsgebouwen	Dumava subsidies	662
Totaal mutatie investeringen			1.452

Dumava subsidies

Een DUMAVA-subsidie voor verduurzaming van onderwijsvastgoed is een regeling die eigenaren van maatschappelijk vastgoed ondersteunt bij verduurzaming van renovatie. Verwacht wordt dat de DUMAVA-subsidies worden vastgesteld op een bedrag van € 662.000 voor Kindcentrum Ekke de Haan, de bijbehorende gymzaal voor € 120.000 en Kindcentrum Het Kompas voor € 670.000. Conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) worden deze subsidies als bijdrage van derden in mindering gebracht op de begrote investeringskosten van de betreffende scholen. Dit resulteert in een lagere afschrijvingslast gedurende de levensduur van de gebouwen.

Fysieke Leefomgeving

Successen

Visie opgesteld voor woningbouw in het gebied rondom de A32, waar de komende jaren 600 tot 800 woningen kunnen worden gebouwd, waarmee doelen uit het hoofdlijnenakkoord van het college worden gerealiseerd

In juli 2025 is de Gebiedsvisie voor de A32 zone vastgesteld. Met het vaststellen van visie kunnen tot 800 nieuwe woningen ontwikkeld worden in drie verschillende deelgebieden, Hepkema's Park, de Kop van Skoatterwâld en het Stadiongebied. Bovendien versterken we de groen- en fietsstructuur op een aantal plekken in het gebied, waaronder een kwaliteitsverbetering van de openbare groene ruimte in Hepkema's Park in Heerenveen Noord.

De eerste woningen worden zo snel mogelijk gebouwd. Tegelijk met de planvorming zijn al afspraken gemaakt met ontwikkelaar Van Wijnen voor de bouw van ongeveer 500 woningen. Ook wordt ingezet op de bouw van zo'n 250 sociale huurwoningen. Daarvoor zijn afspraken met de corporaties gemaakt. De combinatie van de vastgestelde gebiedsvisie A32 zone en de gemaakte afspraken met ontwikkelaar en corporaties geeft in snel tempo invulling aan de woningbouwambitie in Heerenveen!

Met een propositie van het Fries Stedelijk Netwerk is er een mooie stap gezet voor een plan voor de toekomst van Heerenveen en Fryslân. Heerenveen blijft samenwerken met Smallingerland, Leeuwarden, Súdwest-Fryslân en de provincie om te positie van de vier Friese steden te versterken.

De Friese steden Drachten, Heerenveen, Leeuwarden en Sneek vormen samen het Fries Stedelijk Netwerk. Dit stedelijke netwerk is belangrijk voor de regio én voor Nederland en heeft een onmisbare functie op de thema's wonen, economie en brede welvaart. De gemeenten Smallingerland, Heerenveen, Leeuwarden en Súdwest-Fryslân hebben samen met de provincie Fryslân een propositie opgesteld voor het Rijk. De gezamenlijke ambitie is om dit netwerk nog sterker te maken.

Ontwikkeling Heerenveen-West

In het proces Heerenveen-West is een belangrijke stap gezet richting de realisatie van een nieuwe woonwijk. In goede samenwerking met de buurgemeente De Fryske Marren is een woonbehoefteonderzoek uitgevoerd. Beide gemeenten hebben op basis van de uitkomsten geconstateerd dat aan de voorwaarden uit de bestuursovereenkomst is voldaan. Daarmee is er nu concreet zicht op de verdere ontwikkeling en daadwerkelijke bouw van deze nieuwe woonwijk.

Wat hebben we gedaan in 2025

Integraal beheer openbare ruimte

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

De kaders uit de Brede Nota Kapitaalgoederen 2023-2027 zijn uitgewerkt in beheerplannen waarin de geplande maatregelen (meerjarig) zijn opgenomen. De wijze waarop wij het beheer uitvoeren is uitgewerkt in de paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen van deze begroting. Hierin zijn ook een aantal maatregelen/projecten benoemd die we in 2025 voorbereiden cq. uitvoeren.

Voortgang

	<p>Het groot onderhoud van de verhardingen is opgenomen in een onderhoudsbestek, de uitvoering van de werkzaamheden is opgestart. Mede door aanhoudende personeelstekorten in de civiele techniek, zoals bij stratenmakers, is de verwachting dat de onderhoudswerkzaamheden gedeeltelijk doorlopen tot in 2026.</p> <p>Voor de vervanging van een aantal houten bruggen is een investeringskrediet opgenomen in de Nota Kapitaalgoederen. Er is bewust gekozen voor een integrale benadering, waarbij de vervangingsopgaven worden samengevoegd in één bestek. De voorbereidingen voor dit traject zijn reeds opgestart. De verwachting is dat de werkzaamheden zullen doorlopen in 2026.</p> <p>Ten aanzien van het onderhoud van civiele kunstwerken en oevers hebben we de afgelopen jaren geconstateerd dat de voorbereidingstrajecten intensiever zijn geworden en het aantal benodigde onderzoeken is toegenomen. Dit heeft geleid tot vertragingen in de planning en uitvoering van de onderhoudswerkzaamheden. We verwachten dat een deel van de onderhoudswerkzaamheden, die gepland staan voor 2025, uitlopen naar 2026.</p> <p>Tot slot: Bij een deel van de geplande maatregelen moeten we de kanttekening plaatsen dat de uitvoering afhankelijk is van zowel onze interne capaciteit als die van derden. De planning wordt beïnvloed door onze eigen werkvoorraad, de beschikbaarheid van nutsbedrijven, eventuele bezwaren van inwoners of andere betrokkenen, en het te doorlopen participatietraject. Met name de nutsbedrijven hebben te maken met een groot werkaanbod, waardoor de aanlooptijd en planning van hun werkzaamheden fors zijn opgelopen. Dit maakt het moeilijk om hun inzet nauwkeurig te plannen. Als gevolg hiervan zijn we soms genoodzaakt werkzaamheden door te schuiven.</p>
---	---

Lelylijn

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

We participeren ambtelijk in de onderzoeken die door de projectorganisatie Lelylijn worden uitgevoerd;

- We trekken bestuurlijk op met de andere Friese gemeenten en Provincie Fryslân;
- We doen proactief zelf onderzoek naar de wenselijkheid van verschillende tracé-varianten in Heerenveen.

Voortgang

	<p>In het kader van het Masterplan Lelylijn vindt op dit moment een integrale gebiedsgerichte verdieping plaats naar toekomstbeelden van Heerenveen op basis van de 3 tracé's uit de bundelingsvariant. Dit moet eind 2025 leiden tot een rapportage. De voortgang verloopt conform planning.</p> <p>Daarnaast worden in het kader van het Masterplan Lelylijn alternatieve mogelijkheden onderzocht voor de financiering van deze investering. Tevens wordt een visie 100 jaar opgesteld over het gebied Lelylijn.</p> <p>Dit geheel is een tussenstap met als doel om een besluitvorming tot een MIRT-verkenning dichterbij te brengen.</p>
---	---

Omgevingswet en omgevingsvisie

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

Met de verdere uitwerking van de invoering van de Omgevingswet gaan we:

- beleidsmatige ambities, zoals vastgesteld in de omgevingsvisie, sober en doelmatig vertalen in wijzigingen van het omgevingsplan;
- in 2025 starten met de evaluatie en actualisering van de omgevingsvisie 1.0. Dit proces willen we eind 2026, begin 2027 afronden;
- in het eerste kwartaal van 2025 het programma-buitengebied afronden met een bijbehorend milieueffectrapport (MER). Dit programma is een belangrijke stap voor het omgevingsplan voor het deel buitengebied;
- in het eerste halfjaar van 2025 starten met het eerste deel van het omgevingsplan Heerenveen. Dit betreft het deelgebied Heerenveen-woongebieden. De verwachte doorlooptijd hiervan is twee jaar;
- in het eerste kwartaal van 2025 de aanvulling van het erfgoedbeleid afronden en starten met het aanwijzen van gemeentelijke monumenten. Deze aanvulling en aanwijzing is onder andere nodig met het oog op het opstellen van het omgevingsplan voor - globaal - het noordelijk deel van gemeente

Voortgang

	<p>Activiteiten lopen, niet allemaal op planning.</p> <ul style="list-style-type: none">- De activiteiten rond de evaluatie en actualisering van de Omgevingsvisie lopen op planning.- Het programma Buitengebied werkt toe naar afronding en besluitvorming. Het ontwerp-programma wordt verwacht najaar 2025. Bijbehorend milieueffectrapport (MER) is gedeeltelijk afgerond.- Vertraging in proces Omgevingsplan. Heeft enerzijds te maken met de constatering dat de voorbereiding om te starten met het uitwerken van deelgebieden complexer is, meer tijd vraagt dan eerder gepland. Daarnaast hebben we hierbij te maken met gebrek aan capaciteit bij de voorbereiding en maken van het Omgevingsplan.- Vertraging in planning aanvulling erfgoed beleid. Heeft betrekking op wijziging proces waarbij extra omgevingsmanagement en richtingbepaling nodig is. Gebrek aan ambtelijke capaciteit hiervoor leidt tot vertraging. In najaar wordt het proces weer opgepakt, zodat dit in 2026 wordt afgerond.
---	---

Fonds Vitale kernen

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

Voor de dorpen Akkrum, Aldeboarn en Jubbega geldt dat de plannen worden afgerond en opgeleverd. Voor het centrum van de kern Heerenveen zijn we de komende periode, op hoofdlijnen, bezig met de volgende zaken:

- De aanpak leegstandsbeheer, door inzet van een verkenners en met behulp van ondernemers;
- De voorbereiding voor de realisatie van de parkeergarage onder het Burgemeester Kuperusplein, door in te zetten op een IPM-team en een concurrentiegerichte dialoog met de markt;
- Het ontwerpen en voorbereiden van het nieuwe ABC-complex, samen met de betrokken vastgoedeigenaren en de bibliotheek;
- Het ontwerpen van het horecacluster (Van Oenemapark) aan de hand van een intensief participatietraject met belanghebbenden;
- De realisatie van de buitenruimte van het kernwinkelgebied.

Voortgang

	<p>Vanuit het fonds vitale kernen worden verschillende processen parallel uitgevoerd, hieronder wordt per proces een korte voortgangsupdate gegeven voor Heerenveen:</p> <ul style="list-style-type: none">- leegstandsbeheer: de gemeente neemt deel in een werkgroep, waarin ook de Heerenveense ondernemersvereniging (HCOV), enkele vastgoedeigenaren en makelaars deelnemen. Gezamenlijk wordt de urgentie gevoeld en nagedacht over het terugdringen van de winkelleegstand.- Het IPM-team is ingericht en de voorbereidingen zijn in volle gang. De aanbestedingsprocedure voor de concurrentiegerichte dialoog zit in een eindfase.- Voor het ABC-complex wordt een stedenbouwkundige visie ontwikkeld. Qua planning en fasering wordt aansluiting gezocht bij de locatiekeuze voor het gemeentehuis.- Het horecacluster project is opgestart. Wij zijn in overleg met de vastgoedeigenaren om te onderzoeken of een gezamenlijk traject tot de mogelijkheden behoort. Zodat niet alleen de openbare ruimte, maar ook het vastgoed en het cluster als geheel naar een hoger niveau getild wordt.- De realisatie van de buitenruimte van het kernwinkelgebied is aanbesteed en gegund. De werkzaamheden lopen in tijd uit, vanwege extra noodzakelijke ondergrondse werkzaamheden onder regie en verantwoordelijkheid van de nutspartijen.
---	---

Mobiliteit, verkeer en parkeren

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

Wat betreft mobiliteit, verkeer en parkeren gaan we:

- Voorbereidingen treffen voor het ontwerp en de aanbesteding van een rotonde aan de Haskeruitgang-Wederik. We willen deze in 2026 realiseren, uiterlijk voor 31 december in het kader van de verkregen subsidie vanuit Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV);
- Een plan voorbereiden voor de aanpak van twee kruisingen, te weten de Sallandlaan en Jan Mankeslaan. Het doel is om deze kruisingen verkeersveilig in te richten, met de nadruk op de veiligheid van de fietsers en voetgangers. Daarnaast treffen we voorbereidingen voor een onderhoudsronde van de gehele Burgemeester Falkenaweg, vanaf de Koornbeursweg tot aan de Heremaweg. Dit betekent dat we de fietspaden en parallelwegen op dit traject (plaatselijk) gaan herstraten.
- In 2024 is een eenmalig budget toegekend voor het onderzoek naar de constructieve veiligheid van onze civieltechnische kunstwerken (bruggen e.d.). Dat onderzoek levert in 2025 resultaat op.

Voortgang

	<ul style="list-style-type: none">- Het verkeerstechnisch ontwerp van rotonde Haskeruitgang-Wederik wordt verder voorbereid. Er is opnieuw SPV-subsidie gehonoreerd waardoor de realisatietermijn is verschoven naar uiterlijk 2028.- Er zijn verkeerstechnische ontwerpen opgesteld om rotondes te realiseren op deze locaties. Er wordt een projectgroep opgestart waarbij integraal naar de haalbaarheid van beide kruispunten wordt gekeken.- Het onderzoek naar de constructieve veiligheid van civiele kunstwerken is in uitvoering. Een aantal beweegbare kunstwerken is onderzocht. Momenteel worden aanvullende locatieonderzoeken uitgevoerd om ontbrekende gegevens te verzamelen voor de constructieve berekeningen en advies. Voor de vaste kunstwerken is het onderzoek naar een aantal kunstwerken opgestart. De eerste resultaten van deze onderzoeken worden eind 2025 verwacht.
---	---

Reclame en uitstallingenbeleid

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

Het nieuwe beleid voor reclame en uitstallingen, dat eind 2024 wordt vastgesteld, heeft invloed op de wijze waarop we reclame aanbesteden en de wijze waarop dit wordt geuit (zoals op abri's en europanelen). Het is ook bepalend voor de plaatsing van uitstallingen in het nieuw in te richten kernwinkelgebied van Heerenveen. Deze nieuwe beleidsregels moeten natuurlijk worden nageleefd. Dit vraagt om de nodige communicatie met onder andere de ondernemers in het kernwinkelgebied. Eind 2024 zal de projectgroep een advies opleveren en dit zal in het eerste kwartaal van 2025 aan de raad worden voorgelegd.

Voortgang

	
---	--

Borgen verantwoordelijkheid gemeentelijke installaties

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

Om invulling te geven aan deze verantwoordelijkheid wordt een voorstel uitgewerkt waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe hier nu invulling aan wordt gegeven en wat er nodig is in middelen (budget en formatie) om dit volledig, aantoonbaar en herleidbaar uit te voeren. Dit voorstel wordt u in het eerste kwartaal 2025 aangeboden ter besluitvorming.

Voortgang

	Dit voorstel zal in het vierde kwartaal 2025 worden uitgewerkt. In de perspectiefnota 2026 is de structurele uitzetting van 0.8 Fte 'installatie verantwoordelijke' opgenomen.
---	--

Wat mag het kosten

bedragen € 1.000

Taakveld	Omschrijving taakveld	Primitieve begroting	Raadsbesluiten en budget overhevelingen	Effect najaars rapportage	Begroting 2025 na najaars rapportage
1.2	Openbare orde en veiligheid	-412			-412
2.1	Verkeer en vervoer	-10.087	-303	682	-9.708
2.2	Parkeren	-1.326	8	-10	-1.329
2.3	Recreatieve havens	-16		-2	-17
2.4	Economische havens en waterwegen	-2.898	-1.520	102	-4.315
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-8.038	3.721		-4.317
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-3			-3
3.4	Economische promotie				
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-6.828	-225	38	-7.015
6.3	Inkomensregelingen	-725	-16	70	-671
7.2	Riolering	-6.066	142	64	-5.859
7.3	Afval	-6.601		49	-6.552
7.4	Milieubeheer	-2.194	-966	-147	-3.308
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-651	1		-650
8.1	Ruimte en leefomgeving	-1.386	-933	28	-2.291
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-14.359	-3.422	-621	-18.401
8.3	Wonen en bouwen	-5.089	-2.921		-8.009
Totaal lasten		-66.678	-6.434	255	-72.857

1.2	Openbare orde en veiligheid				
2.1	Verkeer en vervoer	267	67	50	384
2.2	Parkeren	2			2
2.3	Recreatieve havens	10			10
2.4	Economische havens en waterwegen	929	757		1.686
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	8.612	-3.724	369	5.257
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1			1
3.4	Economische promotie	56			56
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	15	72		87
6.3	Inkomensregelingen				
7.2	Riolering	7.753	11		7.764
7.3	Afval	7.652		87	7.738
7.4	Milieubeheer	11	871		882
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	297			297

8.1	Ruimte en leefomgeving	476			476
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	13.787	-1.967	23	11.843
8.3	Wonen en bouwen	2.619	2.681		5.300
Totaal baten		42.484	-1.232	529	41.781
Toevoeging reserve		-1.853	-993	269	-2.577
Onttrekking reserve		2.629	9.109		11.738
Totaal geraamde lasten		-23.417	451	1.052	-21.914

2.1 Verkeer en vervoer

bedragen € 1.000

O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	832		832
Najaarsrapportage O en O	Vergoeding sleuven		50	50
Najaarsrapportage Bijsturing	Wegenlegger	-150		-150

2.1 Vergoeding sleuven

Voor het verlenen van een vergunning of instemmingsbesluit voor de aanleg van kabels en leidingen ontvangt de gemeente leges. Daarnaast ontvangt de gemeente een vergoeding voor degeneratie van verharding na aanleg van kabels en leidingen. De vergoeding van kabels en leidingen is hoger dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt door grote projecten, waaronder de verbetering en verzwaring van het elektriciteitsnetwerk.

2.1 Wegenlegger

Om te kunnen achterhalen of een weg (buiten de bebouwde kom) openbaar is en om te bepalen wie verantwoordelijk is voor het beheer en onderhoud moet de wegenlegger geraadpleegd worden. Een wegenlegger is het document waarin vermeld staat wie verantwoordelijk is voor het onderhoud van een openbare weg. De wegenwet bepaalt dat elke Nederlandse gemeente verplicht is om een wegenlegger op te stellen. De wegenlegger geeft juridische duidelijkheid over de openbaarheid van de weg en de onderhoudsplichtige. De laatste wegenlegger van Gemeente Heerenveen dateert uit 1956 en dient conform de wegenwet geactualiseerd te worden. Deze kosten waren niet begroot.

2.2 Parkeren

bedragen € 1.000

O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	-10		-10

2.3 Recreatieve havens

bedragen € 1.000

O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	-2		-2

2.4 Economische havens en waterwegen

bedragen € 1.000

O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	102		102

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

bedragen € 1.000

O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Grondexploitaties werken		369	369

3.2 Grondexploitaties werken

Bij elke tussenrapportage wordt een deel van de geraamde winst voor het boekjaar genomen op de grondexploitaties bedrijven. Bij de Voorjaarsrapportage is 60% van deze winst al verwerkt en bij deze najaarsrapportage wordt 90% hiervan verwerkt. Dat zorgt voor een hogere opbrengst. Tevens is de verlaging van de omslagrente verwerkt en de vennootschapsbelasting aangepast.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

bedragen € 1.000

O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	38		38

6.3 Inkomstenregelingen

bedragen € 1.000

O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Actualisatie Afval	70		70

6.3 Afval

Op basis van de huidige inzichten blijkt dat er minder kwijtschelding wordt aangevraagd voor de afvalstoffenheffing dan waar in de begroting rekening mee was gehouden.

7.2 Riolering

bedragen € 1.000

O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	64		64

7.3 Afval

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Actualisatie Afval	49	87	136

7.3 Afval

De werkelijke indexatie op de inzameling en de verwerking van afval is lager dan waar we in de begroting rekening mee hebben gehouden. Daarnaast wordt er minder GFT-afval aangeboden dan geraamd. Per saldo geeft dit lagere lasten.

Daarnaast zijn de baten hoger dan geraamd, doordat voor dit jaar de uitkering van de Single Use Plastics (SUP)-bijdrage over 2023 en 2024 wordt verwacht. Hierdoor is ook een lagere onttrekking noodzakelijk uit de voorziening voor van derden verkregen middelen voor de afvalstoffenheffing.

7.4 Mileubeheer

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025			
Najaarsrapportage O en O	Bodemtaken	-27		-27
Najaarsrapportage O en O	Bijdrage FUMO	30		30
Najaarsrapportage Bijsturing	Nota Bodembeheer	-50		-50
Najaarsrapportage Bijsturing	Operatie tankslag	-100		-100

7.4 Nota bodembeheer

De generieke bodemkwaliteitskaart en de Nota bodembeheer van de gemeente Heerenveen zijn in 2016 door de gemeente vastgesteld (kenmerk: 0401851.100). Daarnaast is in 2020 een PFAS-bodemkwaliteitskaart opgesteld voor de deelnemende gemeenten in de provincie Fryslân, waaronder de gemeente Heerenveen (kenmerk: 0457469.100). Deze documenten dienen te worden geactualiseerd, omdat de reguliere geldigheidstermijn van vijf jaar voor bodemkwaliteitskaarten en tien jaar voor de Nota bodembeheer bijna is bereikt. Tevens is de Omgevingswet per 1 januari 2024 in werking getreden, waardoor het gemeentelijk bodembeleid op een vernieuwde wijze dient te worden ingebed in de gemeentelijke beleidsdocumenten. Ten aanzien van de monitoring van het grondwater bij de gesloten stortlocaties geldt dat dit wordt uitgevoerd teneinde mogelijke verontreinigingen vanuit deze locaties tijdig te signaleren en te beheersen. Deze kosten zijn niet begroot.

7.4 Operatie tankslag

Op 28 juni 1991 heeft de gemeente Heerenveen opdracht verstrekt aan "Verkoopkantoor Laura & Vereniging B.V.", gevestigd te Zoeterwoude, tot het uitvoeren van de actietankslag binnen de gemeente Heerenveen. In 1994 kwam genoemd bedrijf in de publiciteit naar aanleiding van steekproeven waaruit bleek dat een aantal ondergrondse tanks niet op juiste wijze was gereinigd en derhalve opnieuw dienden te worden gesaneerd. Uit nadere bevindingen is gebleken dat het bedrijf zijn werkzaamheden niet naar behoren heeft uitgevoerd. Daarbij zijn certificaten van sanering afgegeven zonder dat de desbetreffende saneringen feitelijk hebben plaatsgevonden. De gemeente acht het

noodzakelijk om dit aan het licht gekomen gebrek te inventariseren en zal hiertoe alle betreffende tanks binnen de gemeente in kaart brengen.

8.1 Ruimte en leefomgeving

		bedragen € 1.000		
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	-7		-7
Najaarsrapportage O en O	Stelpost Veenweideprogramma	35		35

8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

		bedragen € 1.000		
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	-1		-1
Najaarsrapportage O en O	Grondexploitatie wonen	-630	33	-597
Najaarsrapportage Bijsturing	Digitaal Parkeerverwijssysteem	10	-10	

8.2 Grondexploitatie wonen

Bij elke tussenrapportage wordt een deel van de geraamde winst voor het boekjaar genomen op de grondexploitatie wonen. Bij de Voorjaarsrapportage is 60% van deze winst al verwerkt en bij deze najaarsrapportage wordt 90% hiervan verwerkt. Dit is in deze rapportage een bedrag van € 33.000 aan winstneming. Dat zorgt voor een hogere opbrengst. Tevens is de verlaging van de omslagrente verwerkt en de vennootschapsbelasting aangepast.

In verband met de gebiedsvisie op de A32-zône moet op basis van de voorschriften de al genomen winst via de POC-methode (Percentage Of Completion) bij Skoatterwald fase 1-2 een bedrag van € 603.000 weer worden teruggedraaid. Deze winst kan later weer worden genomen wanneer de realisatie van die fase in Skoatterwald plaats gaat vinden. Dit betreft een incidentele mutatie die loopt via de algemene reserve. Het betreft dus een verschuiving in de jaren en is daarom niet al verwerkt in het raadsvoorstel van de A32 zône.

0.10 Reservemutaties

		bedragen € 1.000		
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Grondexploitatie werken	-372		-372
Najaarsrapportage O en O	Grondexploitatie wonen	641		641

Reservemutaties

De mutaties zijn hierboven toegelicht bij 8.2

Investerings

Bedragen x € 1.000			
Taakveld	Omschrijving taakveld	Omschrijving mutatie	Mutatie najaars rapportage
A124	Materiële vaste activa: Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Herinrichting President Kennedylaan	-150
A124	Materiële vaste activa: Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	HBB- Verbeteringen A32	790
A112	Immateriële vaste activa: Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	Vorbereidingskrediet J.B. Kanschool	-150
A112	Immateriële vaste activa: Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	Vorbereidingskrediet J.B. Kanschool	-127
A124	Materiële vaste activa: Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Uitbreiding Riolering grexen	-204
Totaal mutatie investeringen			159

A112 Vorbereidingskrediet J.B. Kansschool

Overall in Heerenveen willen we de woningbouw versnellen. Daarom vragen we bij deze Najaarsrapportage krediet aan voor het versnellen van de sloop van de J.B. Kansschool in Jubbega.

Voor de sloop van de JB Kansschool in Jubbega is een aanvullend sloopbudget (krediet) benodigd van € 150.000.

De sloop van het pand kent vanuit ecologisch oogpunt een beperkte uitvoeringsperiode. In de directe omgeving van de school zijn tijdens ecologisch onderzoek een vleermuisverblijfplaats en een dassenburcht vastgesteld. De provincie heeft in de Omgevingsvergunning Sloop School Jubbega daarom specifieke voorwaarden opgenomen ten aanzien van de slooperperiode. Feitelijk is slechts een periode van circa drie maanden beschikbaar waarin de sloopwerkzaamheden mogen plaatsvinden.

Recent is, op basis van camerabeelden van de openingen onder het gebouw, vastgesteld dat zich geen dassen, steenmarters of andere beschermde diersoorten meer onder het pand bevinden. De openingen zijn inmiddels hermetisch afgesloten, waarmee het gebouw ecologisch vrijgegeven kan worden voor sloop.

Het is van belang de sloop uiterlijk voor 1 december 2025 te realiseren om stagnatie in de geplande woningbouwontwikkeling op deze locatie te voorkomen. Indien de sloop op korte termijn niet wordt uitgevoerd, zal in de zomer van 2026 een nieuw ecologisch onderzoek noodzakelijk zijn. Wanneer daarbij opnieuw beschermde diersoorten worden aangetroffen, zal een aanvullende vrijstellingsprocedure en mitigerende maatregelen moeten worden doorlopen, hetgeen naar verwachting een vertraging van minimaal zes maanden tot een jaar zal veroorzaken.

Met de uitvoering van de sloop in 2025 wordt voorkomen dat de woningbouwplanning vertraagt en blijft de realisatie van nieuwe woningen voor de inwoners van Heerenveen op koers.

Daarnaast vervalt door de sloop de boekwaarde van het gebouw, waardoor een eenmalige afschrijving (desinvestering) van € 127.000 noodzakelijk is.

A124 Herinrichting President Kennedylaan

Voor de herinrichting van de President Kennedylaan is in 2020 subsidie toegekend voor de inrichting als 30 km/uur-woonstraat. Nieuwe inzichten maken het wenselijk de straat in te richten als fietsstraat, waarmee beter wordt aangesloten bij de door het college vastgestelde Mobiliteitsvisie. Een fietsstraat vraagt om asfaltverharding in plaats van elementenverharding. Dit leidt tot hogere aanlegkosten, waardoor een tekort van € 150.000 ontstaat.

Het voorstel is om dit extra benodigd krediet te dekken uit de vrijgekomen middelen binnen het project Heerenveen Beter Bereikbaar. Deze middelen zijn beschikbaar gekomen door de inzet van SPV-subsidie voor de rotonde bij Sportstad, waardoor er ruimte is binnen dit krediet. Met de inrichting als fietsstraat wordt geïnvesteerd in een veilige en comfortabele fietsroute, die een belangrijke bijdrage levert aan de fietshoofdstructuur en de bereikbaarheid van Heerenveen.

A124 Uitbreiding riolering grexen

Eén van de voorstellen in de ombuigingen was om de kosten voor de aanleg van riolering toe te rekenen aan de grondprijs van de kavel in plaats van aan de rioolheffing. Hierdoor kan het investeringsbedrag van de aanleg van nieuwe riolering voor grondexploitaties komen te vervallen. Bij de actualisatie van de grondexploitaties zullen de kosten van riolering worden meegerekend.

A124 HBB verbeteringen A32

De Raad heeft een totaal krediet beschikbaar gesteld van € 32,4 miljoen voor de realisatie van Heerenveen Beter Bereikbaar (HBB) inclusief de aanpassing van de kruising Oranje Nassaulaan - Burgemeester Falkenaweg. De meeste werkzaamheden zijn afgerond en naar de provincie is de subsidieverantwoording ingediend. Voor de afronding van de werkzaamheden in 2025 wordt rekening gehouden met een krediet van € 1 miljoen. Het resterende krediet van € 790.000 kan vrijvallen.

In het krediet van € 1 miljoen is ook rekening gehouden met € 40.000 voor een Digitaal Parkeerverwijssysteem. Hierbij wordt dit deel van het krediet overgeheveld naar dit investeringsbudget.

In 2024 is een aanvullende, niet voorziene SPV-subsidie ontvangen, voor de rotonde Stadionweg. Deze middelen waren in eerste instantie bedacht voor de rotonde Wederik-Haskeruitgang, maar konden daar niet tijdig op basis van de subsidiewaarden worden ingezet. Dit resulteerde in een voordeel van € 188.200 (onderdeel van de € 790.000) op deze investering. Voorgesteld wordt om van dit bedrag € 150.000 in te zetten voor de President Kennedylaan. Hiervoor is een separaat voorstel opgenomen in deze najaarsrapportage.

Mensen Middelen en Bestuur

Successen

Oplevering nieuwe (digitale) werkplekken

Begin juni is de hele organisatie overgegaan op een nieuwe digitale werkplek. Hierdoor moest elke medewerker zijn laptop omruilen. In de verandering heeft iedereen een laptop gekregen waar hij/zij direct op werkt, en niet meer mee inlogt op een virtuele werkomgeving. Dit zorgt voor minder storingen en een betere performance.

Wat hebben we gedaan in 2025

Betrouwbare dienstverlening

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

Om onze informatiehuishouding op orde te maken:

- implementeren we in 2025 ons bewaarbeleid, met hierin principes en richtlijnen voor het duurzaam digitaal bewaren van informatie. Denk aan de archivering van e-mail en tekstberichten;
- voeren we een kader in voor risico- en kwaliteit gestuurd informatiebeheer, waarmee we de organisatie handvatten geven over welke informatie het meest belangrijk is om goed te archiveren.

Voortgang

	
---	--

Opvang piek reisdocumenten

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

Met de huidige bezetting is deze piek niet op te vangen. Dit zou ten koste gaan van de andere dienstverlening, waardoor die ongewenste vertragingen oploopt. Denk aan naturalisaties, huwelijken, enzovoorts.

- Om deze tijdelijke piek (tot en met 2028) wél op te kunnen vangen is het waarschijnlijk nodig om onze flexibele schil tijdelijk uit te breiden. Op deze manier anticiperen we op de toenemende vraag. Wanneer hierover meer duidelijkheid bestaat komen we hiervoor terug bij uw raad met een voorstel. Hierbij kijken we scherp naar de kostendekkendheid en de uitgaven die we hebben bij de leges, zoals de afdracht aan het Rijk en de flexibele schil.

Voortgang

	
---	--

Investeren in organisatie en medewerkers

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

Om de huisvesting op het basisniveau te houden:

- Maken we een integraal plan op basis van het meerjarenonderhoudsplan en de RI&E. Op basis van dit plan doen we wat we moeten doen voor een schoon, heel en veilig gemeentehuis. Daarnaast doen we wat is nodig om fijn samen te werken.

Voortgang

	In 2025 zijn we gestart met het opknappen van het gemeentehuis, waaronder het verven van wanden en vervangen van vloerbedekking. Voor een integrale aanpak is een definitieve invulling van de functie Concernadviseur Facilitair nodig. Deze functionaris stelt samen met Gebouwbeheer een meerjarenhuisvestingsplan op. In dit MJHP komen wensen van de gebruikers en mogelijkheden van de panden samen. En het maakt inzichtelijk wat nodig is om de kantooromgeving schoon, heel en veilig te houden. De voorbereiding start in 2025, oplevering volgt in 2026.
---	---

Organisatieontwikkeling

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

In 2025 werken we verschillende onderdelen uit die de organisatieverandering mogelijk maken, zoals:

- Het in fases doorvoeren van structuurwijzigingen. Volgens het tijdpad is de topstructuur op 1 januari 2025 gewijzigd en is de nieuwe teamstructuur uiterlijk op 1 juli 2025 gereed;
- Het verder verstevigen van de bestuurlijke en ambtelijke samenwerking;
- De inzet van diverse interventies op werkwijzen, gedrag en cultuur die zijn gericht op integraal werken en samenwerken tussen en over teams en domeinen heen. Ook geven we verdere inhoud en betekenis aan de 'Kr8t van Heerenveen';
- De uitwerking en start van een leiderschap-ontwikkeltraject;
- Een vervolgmeting in 2025 van het werkbelevingsonderzoek dat is uitgevoerd in 2024 (toen vond de nulmeting plaats). Deze manier van monitoren geeft inzicht in de effecten van onder andere de verandering.

Voortgang

	
---	--

Werkzaamheden uitvoeren binnen de daarvoor beschikbare middelen

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

We staan samen voor de uitdaging om een duurzaam en gezond financieel perspectief te creëren voor de gemeente Heerenveen. Dat is nogal wat in deze onzekere tijden met betrekking tot de gemeentefinanciën waar externe ontwikkelingen, zoals de herijking van het gemeentefonds, de potentiële rijksbezuinigingen en nieuwe taken voortdurend de begroting van de gemeente beïnvloeden.

Om in control te blijven, zijn we gestart met het project Duurzaam en Gezond Financieel Perspectief (DGFP). Dit project is een instrument voor monitoring en voor het genereren van weloverwogen keuzemogelijkheden voor ombuigingen, waardoor we flexibel kunnen inspelen op veranderende omstandigheden. We hebben gekozen voor een gefaseerde aanpak, namelijk:

- Voor de begroting van 2025 kiezen we voor een sluitend begrotingssaldo met een focus op de korte termijn. Dit verkleint het risico op het nemen van moeilijk herstelbare beslissingen;
- In 2025 werken we diverse deelopdrachten en ombuigingsvoorstellen uit. Deze voorstellen worden bij de perspectiefnota 2025 aan de gemeenteraad voorgelegd voor een integrale beoordeling, met het doel een sluitende begroting voor 2026 en de daaropvolgende jaren te realiseren.

Voortgang

	<p>In de raadsvergadering van 7 juli is aan uw Raad een perspectiefnota, een bundel met ombuigingsmogelijkheden en een voorkeursscenario voorgelegd, gericht op het realiseren van een gezonde financiële positie voor de jaren 2026 en 2027.</p> <p>Uw Raad heeft gekozen voor een gefaseerde aanpak, waarin stapsgewijze bezuinigingen, gefaseerde verhogingen van de OZB en het behoud van subsidies centraal staan om te komen tot een sluitende begroting en om de maatschappelijke impact te beperken. Tevens is besloten om gemeentebreed werkzaamheden anders te organiseren, te versimpelen of waar nodig te beëindigen, met als doel een organisatorische taakstelling van € 1,5 miljoen te realiseren. In de komende periode wordt dit tot uitvoering gebracht.</p> <p>De diverse optimalisatie deelopdrachten, onder andere op het gebied van fiscaliteiten, treasury en de invoering van een verplichtingenadministratie lopen achter op schema door gebrek aan ambtelijke capaciteit. De acties zullen ook in 2026 nog capaciteit vragen van de organisatie.</p>
---	--

IAM Security

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

In 2024 zijn we gestart met het differentiëren van de toegang tot en het gebruik van ICT-faciliteiten naar soorten rollen in de organisatie. De technische term hiervoor heet IAM (identity access management). IAM maakt differentiatie mogelijk, kent meer gebruiksgemak en wordt in 2025 verder geïmplementeerd.

We zetten in 2025 ook verder in op SIEM/SOC (het preventief monitoren op gebied van security en een operational centrum dat kan reageren op eventuele aanvallen en kritieke gebeurtenissen). Hiervoor is in 2024 al een aanbesteding uitgevoerd.

Bovenstaande leidt in 2026 tot een verhoging van de structurele inzet van een functioneel beheerder IAM en een ISO (informatie specialist).

Voortgang

	<p>Begin 2025 is besloten het project IAM te temporiseren. Reden daarvoor is dat IAM vraagt om een heldere, stabiele organisatiestructuur, vastgelegd in een stabiel bronsysteem HR. Beide randvoorwaarden waren/zijn onvoldoende ingevuld. In de tweede helft van 2025 kan – binnen de implementatie van een nieuw HR-systeem (AFAS) – een start worden gemaakt met het inrichten van de processen ten behoeve van IAM. Het HR-systeem is randvoorwaardelijk voor het nemen van vervolgstappen.</p> <p>Begin 2025 is een advies gevraagd naar wat Heerenveen nodig heeft om een goede monitoring van de security en opvolging bij calamiteiten ingericht te hebben. Een deel van de adviezen zijn in de eerste helft van 2025 – parallel met de introductie van de nieuwe werkplek – opgevolgd en geïmplementeerd. De voorbereidingen voor het contracteren van een partij, die SIEM/SOC diensten levert, moeten nog starten</p>
---	---

Nieuw financieel systeem

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

In 2025 vindt de implementatie plaats, inclusief de realisatie van koppelingen naar alle (ongeveer 25) aanpalende informatiesystemen, dataconversie, training en ondersteuning bij livegang. Vanaf 1 januari 2026 is het nieuwe systeem in productie en zijn de nieuwe processen ingericht. In 2026 realiseren we ook nog een klein deel van de implementatie na livegang. Denk aan een deel van de koppelingen en de nazorg.

Voortgang

	<p>Activiteiten lopen, niet allemaal op planning. We hebben vertraging op de realisatie van koppelingen. Dit heeft enerzijds te maken met het inkopen van koppelingen bij verschillende leveranciers en anderzijds met de uitvoeringscapaciteit van deze leveranciers. Daarnaast leidt het gebrek aan ambtelijke capaciteit tot vertraging bij de inrichting en datamigratie. In oktober volgt een definitief besluit of het nieuwe informatiesysteem in productie genomen kan worden.</p>
---	--

Ondersteuning organisatieontwikkeling

Wat gaan we daarvoor doen in 2025

- We zetten actief in op 'leren, experimenteren en implementeren' bij het behouden van medewerkers, recruitment, arbeidsmarktcommunicatie en onboarding;
- We stimuleren en trainen leidinggevenden in het goed kennen, coachen en begeleiden van medewerkers. Dit doen we met een focus op het werken volgens rolduidelijkheid en het inzetten op talenten;
- We ontwikkelen een aanpak voor strategische personeelsplanning;
- We zorgen voor de aanbesteding en implementatie van een nieuw personeelsinformatiesysteem. Dit is een belangrijke randvoorwaarde voor de strategische personeelsplanning;
- We implementeren proactieve verzuimpreventiemaatregelen om mogelijke negatieve effecten van de organisatieverandering op het ziekteverzuim te minimaliseren

Voortgang

	
---	--

Wat mag het kosten

bedragen € 1.000

Taak veld	Omschrijving taakveld	Primitieve begroting	Raadsbesluiten en budget overhevelingen	Effect najaars rapportage	Begroting 2025 na najaars rapportage
0.1	Bestuur	-3.242		-7	-3.249
0.2	Burgerzaken	-1.844	-219	-53	-2.116
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-2.470	-1	-81	-2.552
0.5	Treasury	-262	218	-310	-354
1.2	Openbare orde en veiligheid	-2			-2
6.3	Inkomensregelingen	-27			-27
8.3	Wonen en bouwen	-19			-19
Totaal lasten		-7.867	-2	-451	-8.321
0.1	Bestuur				
0.2	Burgerzaken	1.021	-5	60	1.075
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	1.755		35	1.790
0.5	Treasury	138	232	314	683
1.2	Openbare orde en veiligheid	24			24
6.3	Inkomensregelingen				
8.3	Wonen en bouwen	3			3
Totaal baten		2.941	227	409	3.576
Toevoeging reserve		-47	-500		-547
Onttrekking reserve			580		580
Totaal geraamde lasten		-4.974	304	-42	-4.712

0.1 Bestuur

bedragen € 1.000

O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Extra vergoeding raadsleden	-40		-40
Najaarsrapportage O en O	Verdeling lagere personeelslasten	33		33

0.1 Extra vergoeding raadsleden

Raadsleden bouwen vanuit hun politieke functie geen pensioen op en zijn niet verzekerd voor arbeidsongeschiktheid of overlijden. Op grond van de rechtspositie van politieke ambtsdragers hebben raadsleden die de pensioengerechtigde leeftijd, zoals bedoeld in artikel 7a van de Algemene Ouderdomswet, nog niet hebben bereikt, recht op een

jaarlijkse vergoeding ter hoogte van één maandwedge. Deze vergoeding stelt hen in staat zelf een voorziening te treffen.

Tot en met 2024 was het aan gemeenten om te bepalen of deze vergoeding werd toegekend. Vanaf 2025 is het echter wettelijk verplicht om deze vergoeding uit te keren.

0.2 Burgerzaken

		bedragen € 1.000		
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	-3		-3
Najaarsrapportage O en O	Burgerzaken reisdocumenten	-50	60	10

0.2 Burgerzaken reisdocumenten

In de begroting is een bedrag opgenomen voor opbrengsten en kosten leges reisdocumenten. Hiervoor gebruiken we een rekenmodel van de Nederlandse Vereniging van Burgerzaken die dat heeft ontwikkeld in samenwerking met het ministerie van Binnenlandse Zaken. Ondanks dit rekenmodel blijft het lastig om de exacte aantallen in te schatten. Dat hangt van veel factoren af zoals aantal vermissingen, verhuizingen etc.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

		bedragen € 1.000		
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	32		32
Najaarsrapportage O en O	Schoonmaakkosten	-48		-48
Najaarsrapportage Bijsturing	Bijdrage verduurzaming Binnenweg 3c	-65	35	-30

0.3 Bijdrage verduurzaming Binnenweg 3c

Het gebouw aan de Binnenweg 3C wordt nu gehuurd door Brassband Pro Rege. De Brassband wil het pand graag kopen en het gebouw toekomstbestendig aanpassen. Het gebouw voldoet niet aan de gestelde eisen en er zit asbest in het pand. Om dit te kunnen verwijderen is een budget van € 65.000 noodzakelijk. Dat bedrag ontvangt Pro Rege om de asbest te kunnen verwijderen. Tevens wordt het pand voor een symbolisch bedrag verkocht, waarbij de grond wel in bezit van de gemeente blijft.

0.5 Treasury

		bedragen € 1.000		
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	-568		-568
Najaarsrapportage O en O	Actualisatie Treasury 2025	299	283	582
Najaarsrapportage O en O	Actualisatie Afval		30	30
Najaarsrapportage O en O	Grondexploitaties werken	3		3
Najaarsrapportage O en O	Grondexploitaties wonen	-44		-44

0.5 Actualisatie Treasury

Doordat er minder geïnvesteerd is dan begroot hebben wij meer liquide middelen dan verwacht, wat meer rente oplevert dan begroot (meevaller in de batens van € 0,3

miljoen). Daarnaast is het niet nodig geweest een nieuwe geldlening aan te trekken waardoor de begrote rente voor de financieringsbehoefte niet wordt uitgegeven (meevaller in de lasten van € 0,3 miljoen).

Investeringsen

Bedragen x € 1.000			
Taakveld	Omschrijving taakveld	Omschrijving mutatie	Mutatie najaars rapportage
A126	Materiële vaste activa: Machines, apparaten en installaties	Digitaal Parkeerverwijssysteem	-100
A123	Materiële vaste activa: Bedrijfsgebouwen	Digitaal Parkeerverwijssysteem	10
A129	Materiële vaste activa: Overig	Airco gemeentehuis	-75
A129	Materiële vaste activa: Overig	Aanpassing raadszaal	-145
A126	Materiële vaste activa: Machines, apparaten en installaties	Uitvoering waterrecreatie	-33
A124	Materiële vaste activa: Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Uitbreiding parkeren Molenplein	196
Totaal mutatie investeringen			-147

A129 Aanpassen raadszaal

Het Presidium heeft voorstellen gedaan om de inrichting van de Raadszaal te verbeteren. Doel van deze aanpassingen is dat raadsleden tijdens vergaderingen dichter bij elkaar kunnen zitten, elkaar beter kunnen zien en niet langer met de rug naar het publiek zitten.

Om deze verbeteringen mogelijk te maken, zijn investeringen in meubilair en techniek noodzakelijk. De volgende kosten zijn hierbij voorzien:

- Microfoons voor alle raadsleden – € 50.000
- Nieuw meubilair – € 50.000
- Schermen – € 10.000
- Airconditioning – € 35.000

A129 Airco gemeentehuis

Het klimaat in het gemeentehuis is lastig te reguleren. Daarom staat er op verschillende plekken mobiele airco's die aan het einde van de levensduur zijn. Aangezien we nog een aantal jaren in het huidige gemeentehuis blijven en het werkklimaat goed moet zijn, stellen we voor om nieuwe, stillere mobiele airco's aan te schaffen. Hiervoor is een krediet van € 75.000 noodzakelijk. De aanschaf zal in 2026 plaatsvinden, maar de voorbereiding daarvoor al in 2025.

A126 Digitaal Parkeerverwijssysteem

Om tijdens en na de vernieuwing van het centrum het autoverkeer zo direct mogelijk naar de juiste parkeermogelijkheid te verwijzen is een goed werkend dynamisch parkeerverwijssysteem een goed middel. Hierop is voor de grote parkeerlocaties in het centrum van Heerenveen zichtbaar hoeveel parkeerplaatsen nog beschikbaar zijn.

De gemeenteraad van Heerenveen heeft in 2017 besloten om voor een (dynamisch) parkeerverwijssystem €100.000,00 beschikbaar te stellen. Onderliggende stukken met kaders en (ontwerp)uitgangspunten hierbij ontbreken echter. De algehele parkeersituatie is en wordt ten opzichte van 2017 gewijzigd, b.v. het Molenplein is opnieuw ingericht en uitgebreid, de p-garage op het BK plein.

Het parkeerverwijssystem is tot op heden niet gerealiseerd. Het in 2017 beschikbaar gestelde krediet is hiervoor beschikbaar (is niet geïndexeerd). Ook is er budget vanuit projecten met een koppeling aan het DPVS. Het ligt voor de hand het DPVS in één keer aan te leggen en de daarvoor bedoelde budgetten samen te voegen.

Het investeringsbudget wordt verhoogd met € 100.000 naar € 200.000 door toevoegingen vanuit:

- Uitbreiding parkeren Molenplein	€ 40.000
- HBB-Verbeteringen A32	€ 40.000
- Grondexploitatie Stadiongebied/ Veldschans	€ 10.000
- Bouw parkeergarage BK-plein	€ 10.000

Argumenten en aanleiding

Om het autoverkeer tijdens en na de vernieuwing van het centrum goed te kunnen managen is er een dynamisch verwijsmiddel nodig. Dit zal (zoek)verkeer in en rond het centrum helpen voorkomen en geeft gelijk duidelijkheid aan de bezoeker(s) van het centrum. Ook tijdens alle herinrichtingswerkzaamheden de komende jaren. Het projectteam VCH wil daarom voor de start van de herinrichtingswerkzaamheden het verwijssystem operationeel hebben. Dit betekent dat het systeem in werking is voor de start van de bouw parkeergarage en de herinrichting van de overige pleinen in het centrum.

Een goed verwijssystem is ook voor de middenstand van belang om parkeren rond het centrum duidelijk en aantrekkelijk te houden voor bezoekers. Dit past ook in de centrumvisie strategie om een gastvrij centrum te realiseren waar je op een prettige wijze wordt ontvangen.

Door de budgetten nu samen te voegen kan in één keer, en voordat de werkzaamheden aan de parkeergarage beginnen, een volwaardig en volledig parkeerverwijssystem gerealiseerd worden.

A124 Uitbreiding parkeren Molenplein

Voor de uitbreiding van de Parkeerlocatie Molenplein in het kader van de centrumontwikkelingen Heerenveen is € 370.000 beschikbaar gesteld. De werkzaamheden zijn uitgevoerd en afgerond voor een bedrag van € 174.000. Van het restant budget van € 196.000 wordt voorgesteld om € 40.000 over te hevelen naar het Digitaal Parkeerverwijssystem. Zie hiervoor het separate voorstel. Het restant van het investeringsbudget kan vrijvallen.

Algemene dekkingsmiddelen

Wat mag het kosten

bedragen € 1.000

Taak veld	Omschrijving taakveld	Primitieve begroting	Raadsbesluiten en budget overhevelingen	Effect najaars rapportage	Begroting 2025 na najaars rapportage
0.5	Treasury				
0.61	OZB woningen	-228			-228
0.62	OZB niet-woningen				
0.63	Parkeerbelasting	-40			-40
0.64	Belastingen overig	-366			-366
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-211		-49	-260
0.8	Overige baten en lasten	-523	-101	-332	-956
Totaal lasten		-1.368	-101	-381	-1.850
0.5	Treasury	187	-25		162
0.61	OZB woningen	8.438		286	8.724
0.62	OZB niet-woningen	8.860		310	9.170
0.63	Parkeerbelasting	3.793	-170	-250	3.373
0.64	Belastingen overig	186		75	261
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	128.574	874	1.870	131.318
0.8	Overige baten en lasten	132			132
Totaal baten		150.171	679	2.291	153.141
Toevoeging reserve					
Onttrekking reserve					
Totaal geraamde lasten		148.803	578	1.910	151.291

0.61 OZB woningen

bedragen € 1.000

O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Hogere opbr. OZB eigenaren woningen		286	286

Meer opbrengsten OZB woningen

Door een toename van het aantal onroerende zaken binnen een gemeente die onder de Wet waardering onroerende zaken (WOZ) vallen (Arealuitbreidingen) hebben we hogere inkomsten. Daarnaast is er tijdens de begroting een te voorzichtige schatting gemaakt van de waardestijgingen van de onroerende zaken.

0.62 OZB niet woningen

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Hogere opbr. OZB eigenaren niet woningen		150	150
Najaarsrapportage O en O	Hogere opbr. OZB gebruikers niet woningen		160	160

Meer opbrengsten OZB niet- woningen

De Waarderingskamer houdt toezicht op de manier waarop gemeenten de WOZ-waarde vaststellen, zodat deze klopt en eerlijk is in vergelijking met andere gemeenten. Op basis van het bezoek van de waarderingskamer zijn de kapitalisatiefactoren aangepast. Dit heeft tot effect dat we meer opbrengsten ophalen.

0.63 Parkeerbelasting

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Parkeerinkomsten		-250	-250

0.63 Parkeerinkomsten

De inkomsten voor straatparkeren uit automaten zijn in eerste halfjaar met 11% gedaald. Naast straatparkeren is er ook sprake van belparkeren. Deze twee 'manieren' van parkeren moeten gezamenlijk moeten worden beschouwd. Gezamenlijk is de daling 4% ten opzichte van 2024, wat dus een flink lagere daling is dan alleen het straatparkeren. Parkeerinkomsten fluctueren altijd in bepaalde mate, zo waren de inkomsten in deze periode in 2024 juist 2,2% hoger dan in 2023. De daling van 4% betreft voor een deel 'natuurlijke' fluctuaties betreffen, maar de bouwwerkzaamheden in het centrum spelen waarschijnlijk ook een rol. Een gedeelte van Burgemeester Kuperusplein en de straat Geerts Willigenplein zijn niet beschikbaar voor straatparkeren. Exacte cijfers van dit effect zijn er niet.

0.64 Belastingen overig

bedragen € 1.000				
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Precario openbare ruimte		75	75

0.64 precario openbare ruimte

De extra inkomsten uit precario zijn het gevolg van een toename in het gebruik van gemeentelijke gronden ten behoeve van bouwwerkzaamheden. Deze toename hangt samen met omvangrijke en langdurige bouwprojecten in het centrum van Heerenveen. Voor de opslag van bouwmaterialen wordt in belangrijke mate gebruikgemaakt van gemeentelijke parkeerplaatsen. Hierdoor zal naar verwachting een daling van de parkeerinkomsten optreden.

0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

bedragen € 1.000

O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Meicirculaire 2025		1.870	1.870
Najaarsrapportage O en O	Ophoging GGU VNG	-49		-49

0.7 Algemene uitkering meicirculaire

De hogere baten van € 1.870.000 van de meicirculaire bestaan uit de volgende grote posten:

- Tekorten jeugdzorg voor rekening Rijk € 1.407.000 vanuit de deskundigencommissie Van Ark
- Participatie € 446.000 voor loon en prijsbijstellingen, Wsw extrapolatie en Rijksbijdrage sociale infrastructuur
- Uitvoeringskosten Omgevingswet € 289.000
- Afrekening BTW-compensatiefonds (BCF) over 2024 -€ 353.000

De middelen die betrekking hebben op 2026 en verder zijn meegenomen in de begroting 2026.

0.7 Ophoging GGU VNG

Ophoging bijdrage Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering VNG:

De bijdrage aan het fonds GGU (Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering) van de VNG is aanzienlijk toegenomen. Dit is besloten in de ALV van juni 2024 van de VNG. Daarom is er vanaf het jaar 2025 structureel € 49.000 extra budget nodig. Vanaf het jaar 2026 nemen we dit op in de begroting 2026 en verder.

0.8 Overige baten en lasten

bedragen € 1.000

O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Meicirculaire 2025	-332		-332

0.8 Stelpost meicirculaire

Er wordt een stelpost opgevoerd van de taakmutaties vanuit de meicirculaire 2025 waar nog geen aanspraak op is gemaakt. De grootste post hierin is de stelpost uitvoeringskosten Omgevingswet € 289.000

Overhead

Wat mag het kosten

bedragen € 1.000

Taak veld	Omschrijving taakveld	Primitieve begroting	Raadsbesluiten en budget overhevelingen	Effect najaars rapportage	Begroting 2025 na najaars rapportage
0.4	Overhead	-27.978	-6.091	-124	-34.193
Totaal lasten		-27.978	-6.091	-124	-34.193
0.4	Overhead	161	-17		144
Totaal baten		161	-17		144
Toevoeging reserve			-200	-560	-760
Onttrekking reserve			2.990	882	9.324
Totaal geraamde lasten		-24.827	-857	198	-25.486

0.4 Overhead

bedragen € 1.000

O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Publieke dienstverlening veiligheidsplan	-53		-53
Najaarsrapportage O en O	Ronde HR21 voor teammanagers	-51		-51
Najaarsrapportage O en O	Actualisatie kapitaallasten NJR 2025	253		253
Najaarsrapportage O en O	Schoonmaakkosten	-47		-47
Najaarsrapportage O en O	Lagere indexering personeelslasten	800		800
Najaarsrapportage O en O	Verdeling lagere personeelslasten	-44		-44
Najaarsrapportage O en O	Dekking kosten organisatieontwikkeling	-872		-872
Najaarsrapportage Bijsturing	Frictie plaatsing medewerker	-10		-10
Najaarsrapportage Bijsturing	Advieskosten verplichtingen administratie	-100		-100

0.4 Publieke dienstverlening Veiligheidsplan

De gemeente Heerenveen heeft op basis van de CAO en wet- en regelgeving de verplichting om een veilige werkomgeving te realiseren waarin medewerkers en politieke ambtsdragers hun taken zonder risico's kunnen uitvoeren. Een veilige interne werkomgeving is essentieel voor een betrouwbare en efficiënte publieke dienstverlening. Met deze aanvraag investeren we in het voldoen aan wettelijke verplichtingen en CAO-afspraken, verbeteren we structureel de fysieke veiligheid en veiligheidsbewustzijn, creëren we draagvlak en uitvoering aan protocollen, trainingen en preventieve maatregelen. Deze vraag lag al eerder bij de directie, door de organisatiewijziging is er niet eerder ruimte geweest om dit op te pakken.

0.4 HR21 voor teammanagers

Uit de HR21 ronde voor de teammanagers zijn bepaalde functies als teammanager structureel in een hogere schaal gezet, waardoor de loonkosten structureel stijgen. Voor het jaar 2025 is er voor 8 maanden impact aangezien de organisatieverandering per 1-5-2025 is ingegaan.

0.4 Lagere indexering personeelslasten

In de begroting 2025 is een indexeringspercentage van 4,45% meegenomen voor de personeelslasten. De in juni 2025 afgesloten CAO laat een lagere stijging zien van 2,46%. Dit is een bedrag van € 800.000 en valt hiermee vrij in het begrotingsresultaat.

0.4 Organisatieontwikkeling

Voor de verdere uitvoering van de organisatieverandering in 2025 maken we nog kosten voor het plaatsingsproces, de werving en selectie van de concerndirectie, ontwikkelassessments en het leiderschapstraject. Daarnaast zetten we organisatiebreed in op cultuur en gedrag, als essentieel onderdeel van de duurzame verankering van de nieuwe structuur.

Ook maken we noodzakelijke kosten voor inhuur op enkele sleutelposities zowel ten behoeve van de organisatieverandering als voor de tijdelijke overbrugging totdat het plaatsingsproces is afgerond, om zo de continuïteit van de organisatie en de aansturing in deze transitiefase te waarborgen.

Het betreft in totaal een bedrag van € 872.000 die we onttrekken aan de bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling.

0.4 Advieskosten verplichtingen administratie

Vanwege beperkte ambtelijke capaciteit voor de uitvoering van de optimalisatieopdracht rondom de invoering van een verplichtingenadministratie, wordt er meer externe advisering ingezet dan oorspronkelijk geraamd. Dit leidt tot een budgetoverschrijding van circa € 100.000.

0.10 Reservemutaties

		bedragen € 1.000		
O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Dekking kosten organisatieontwikkeling		872	872
Najaarsrapportage Bijsturing	Frictie plaatsing medewerker		10	10
Najaarsrapportage Bijsturing	Dotatie reserve organisatieontwikkeling	-560		-560

Reservemutaties

Een onttrekking aan de bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling van € 872.000 ten behoeve van de organisatieverandering en de continuïteit van de organisatie en aansturing tijdens de transitiefase.

Een onttrekking van de bestemmingsreserve Frictiekosten concern van € 10.000 in verband met een werk-naar-werk traject van een medewerker.

In het kader van de organisatieontwikkeling is eerder een bestemmingsreserve organisatieontwikkeling ingesteld. Die bestemmingsreserve is ingesteld om middelen te

kunnen reserveren voor de brede organisatieontwikkeling en specifiek voor de organisatie brede inzet op cultuur en gedrag en voor management development. Met als doel het bevorderen van effectief en efficiënter werken op een fijnere plek, met een ondersteunende structuur en aandacht voor de mens die bijdraagt aan een betere dienstverlening vanuit een gezonde financiële organisatie.

Wij constateren dat van de integrale opgave voor de organisatieontwikkelingen een aantal zaken hun beslag nog moeten krijgen. Zo heeft de uitwerking en invulling van het domein ontwikkeling langer op zich laten wachten doordat we tot 1 oktober geen concerndirecteur voor het domein Ontwikkeling hebben kunnen aanstellen. Daarmee schuiven benodigde activiteiten gericht op de cultuur, gedrag, maar ook inrichting van ondersteunende structuur en aandacht voor de mens, (grotendeels) door naar 2026. De kosten hiervoor bedragen € 310.000. De activiteiten richten zich op:

- Cultuur en gedrag, specifiek het professionaliseren van programmatisch- en projectmatig werken en het opdrachtgever- en opdrachtnemerschap.
- Het inrichten van een structuur die de samenwerking over domeinen faciliteert, o.a. middels het werken met een strategische opgaventafel met bijbehorende formats en kaders.
- Het begeleiden en aansturen van junior collega's in de juridische planologie en overgang naar verbeterde ondersteunende software.
- Het doorvoeren van procesverbetering, over en tussen domeinen en teams.

Daarnaast is op het gebied van Vastgoed en Eigendom een inhaalslag ingezet, gericht op betere dienstverlening en een financiële gezonde positie. Dit krijgt nog een doorloop in 2026, gericht op het inlopen van de achterstanden en de verdere uitwerking van de structuur en inrichting van het team gericht op een efficiënter beleid, beheer en onderhoud van gemeentelijke vastgoed en eigendommen, passend bij de integrale opgave, waaronder het (strategisch) vastgoedbeheer. Hiervoor is geen budget beschikbaar in 2026, wel noodzakelijk, totaal geraamd € 250.000.

Investerings

Bedragen x € 1.000			
Taakveld	Omschrijving taakveld	Omschrijving mutatie	Mutatie najaars rapportage
A123	Materiële vaste activa: Bedrijfsgebouwen	Aanpassingen kantoortuin gemeentehuis	-110
Totaal mutatie investeringen			-110

A123 Aanpassingen kantoortuin gemeentehuis

Vanuit de risico-inventarisatie en evaluatie en de evaluatie werkconcept blijkt dat de begane grond (kantoorruimte en publiekscentrum) qua licht, klimaat en geluid niet voldoet aan de eisen. Wij gaan dit aanpakken. Hiervoor zijn diverse technische aanpassingen nodig. Voor het meubilair maken we zoveel als mogelijk gebruik van het huidige meubilair.

VPB

Wat mag het kosten

bedragen € 1.000

Taakveld	Omschrijving taakveld	Primitieve begroting	Raadsbesluiten en budget overhevelingen	Effect najaars rapportage	Begroting 2025 na najaars rapportage
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-266		-59	-325
Totaal lasten		-266		-59	-325
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)				
Totaal baten					
Toevoeging reserve					
Onttrekking reserve				59	59
Totaal geraamde lasten		-266			-266

0.9 VPB

bedragen € 1.000

O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Grondexploitaties werken	-94		-94
Najaarsrapportage O en O	Grondexploitaties wonen	36		36

0.9 VPB

0.10 Reservemutaties

bedragen € 1.000

O&O of bijsturing	omschrijving	lasten	baten	saldo
Najaarsrapportage O en O	Grondexploitaties werken		94	94
Najaarsrapportage O en O	Grondexploitaties wonen		-36	-36

Reservemutaties

Door de aanpassing van de grondexploitaties woningbouw en bedrijventerreinen is ook de vennootschapsbelasting gewijzigd. Het gevolg hiervan op het resultaat wordt als incidentele mutaties verwerkt in de algemene reserve.